

IRDO

MOZAIK

Prve slovenske družbeno odgovorne novice, št. 5/XIII, maj 2020

15. IRDO mednarodna znanstveno - poslovna konferenca

O vplivu in delu posameznika, ki lahko v družbi bistveno spremeni dogajanje, zato njegova aktivna udeležba postane gonilna sila globalne prenove kjer koli.

Str. 4

Program IRDO konference

4. in 5. junija 2020 bo predstavljenih več kot 40 prispevkov.

Str. 67

Kako se je začelo...

Začelo se podobno kot marsikaj – slučajno. Leta 2006, se spominja ddr. Matjaž Mulej.

Str. 6

Postani družbeno odgovorni vodja

Ni izgovorov! Predavanja potekajo preko spleta in so ugodnejša.

Str. 40

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti si prizadeva si povezati vse ključne akterje na področju razvoja družbene odgovornosti (podjetja, vlada, civilna družba...) ter izvajati skupne aktivnosti in kampanje za osveščenost širše družbe o potrebnosti in pomenu družbene odgovornosti v Sloveniji.

S svojim delovanjem inštitut IRDO prispeva k prenosu in prilagajanju tujega znanja ter konceptov slovenskim razmeram in potrebam, hkrati pa omogoča izmenjavo slovenskega znanja in izkušenj s tujimi strokovnjaki, podjetji in organizacijami.

Povabite v naše članstvo tudi druge, ki bi želeli biti seznanjeni z informacijami o družbeni odgovornosti in prispevati k razvoju le-te.

Izdajatelj:

IRDO

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti

Preradovičeva ulica 26

2000 Maribor, Slovenija

info@irdo.si // www.irdo.si

Telefon: + 386 (0)31 344 883

Spletna mesta: www.irdo.si, www.horus.si,
www.paktzamlade.si, www.model-m.si/

Uredništvo

Novinar: člani Inštituta IRDO, Monika Rajšp, dr. Martina Rauter, Nomi Hrast, Gašper Cvetič, Kaja Bračič in drugi mladi

Glavni urednik: ddr. Matjaž Mulej

Odgovorna urednica: mag. Anita Hrast

Mentorstvo mladim: Barbara Bradač

Kontakt: novice@irdo.si

Naklada: elektronska oblika novic, poslano na najmanj 1400 naslovov

Foto: IRDO in drugi avtorji

Fotografija na naslovnici: Olenka Sergienko, <https://pexels.com/>

V kontekstu družbene odgovornosti (zmanjšanje stroškov, onesnaževanja okolja) so novice v elektronski obliki. Za vsebino prispevkov odgovarjajo avtorji. Mnenja avtorjev niso tudi nujno mnenja uredništva. Besedila niso lektorirana in so v slovenskem in angleškem jeziku. Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim dovoljenjem uredništva.

Revija IRDO Mozaik je v letu 2015 prerasla meje članstva, zato je namenjena članom inštituta IRDO, simpatizerjem, podpornim partnerjem ter poslovni in širši javnosti.

Vsebine

- 4 IRDO mednarodna znanstveno-poslovna konferenca
- 6 **Matjaž Mulej:** Kako se je začelo leta 2006
- 9 Analiza doseganja ciljev trajnostnega razvoja v Sloveniji
- 12 Implementacija trajnostnega razvoja v inovativnem podjetništvu
- 15 250 milijonom ljudi po svetu grozi lakota
- 16 Greenpeace: Zeleni odgovor na krizo Covid-19
- 20 Narava in biotska raznovrstnost
- 22 Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030
- 24 Kampanja: Evropski pakt za trajnostno industrijo
- 28 Zeleni Vodnik po izjemnih drevesih v mestnih parkih Maribora
- 30 IRDO razmišljanje: Individualizem, družbena odgovornost, družbene dejavnosti, soodvisnost
- 33 Primer dobre prakse: Slovenija je zajel Virus idej
- 35 Učinkovito interno komuniciranje v izjemnih razmerah
- 38 Razmišljanje na Navdihni.me: Ko objema tesnoba
- 40 Pridružite se in postanite 113-ti imetnik certifikata VDOTR v Sloveniji
- 49 DO v Sloveniji
- 50 Odprto pismo poslankam in poslancem Državnega zbora RS Štajerske gospodarske zbornice
- 54 Mladi, podjetništvo in družbena odgovornost
- 57 Spoznajte 30 polfinalistov evropskega tekmovanja za socialne inovacije 2020 - Ponovno osmisliti modo

15. IRDO mednarodna konferenca

Glavni namen konference je iskati povezave med človekovo odgovornostjo do družbe in do sebe za našo skupno trajnostno prihodnost. Taka odgovornost posameznika je predpogoj za družbeno odgovornost, brez širše okoljske in družbene odgovornosti ni preživetja človeštva niti orodja za doseg trajnostnega razvoja/prihodnosti. Sprejeli so skoraj 40 prispevkov.

Analiza doseganja ciljev trajnostnega razvoja v Sloveniji

Agenda za trajnostni razvoj 2030 je program ukrepov za trajnostni razvoj. Lahko bi jo poimenovali tudi akcijski načrt za ljudi, naš planet in blaginjo družbe. Slovenija, kot ena izmed držav podpisnic, se v celoti zavezuje k vsem ciljem Agende 2030, ki spada med najboljše akcijski načrti do slej.

Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030

Povezanost gospodarstva in narave: **polovica svetovnega BDP** (40 bilijonov evrov) je odvisna od narave. Zaradi netrajnostnih oblik človekovih dejavnosti je izguba narave hitrejša kot kdajkoli prej. Svetovna populacija rastlinskih in živalskih vrst se je **v zadnjih 40 letih zmanjšala za 60 %**. Enemu milijonu vrst grozi izumrtje.

Evropski pakt za trajnostno industrijo

Pakt za trajnostno industrijo je eden od glavnih ciljev CSR Europe. Gre za orodje za ustvarjanje vseevropskega gibanja, ki bo potekalo na lokalni in mednarodni ravni, za okrepitev vodenja in prizadevanja za trajnostno Evropo 2030. Evropska komisija je do 17. junija odprla javno posvetovanje o Evropskem podnebnem paktu. Na osnovi pridobljenih mnenj o vidikih zakonodaje in politik EU, bo Evropska komisija dokončno oblikovala svoje predloge.

IRDO razmišljanje

Zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej razmišlja o Individualizmu, družbeni odgovornosti, družbeni dejavnosti, soodvisnosti. Sedanja težava, da Evropska unija in Organizacija združenih narodov – po oceni ljudi, ki od teh organov pričakujejo zadovoljevanje svojih potreb – ne zmoreta napraviti dovolj za njih, ima svoje korenine v tem, da so premalo dojeli svojo soodvisnost in so prenesli na njiju premalo pooblastil. Zaradi svojega individualizma (npr. kot države članice) ne morejo zadovoljevati svojih potreb, ker so premalo družbeno odgovorne.

Spoštovane članice in člani Inštituta IRDO!

Čez nekaj dni prav pristočno vabljeni na 15. IRDO mednarodno znanstveno-poslovno konferenco z naslovom DRUŽBENO ODGOVORNOST IN IZZIVI ČAS 2020: OSEBNA IN DRUŽBENA ODGOVORNOST ZA TRAJNOSTNO PRIHODNOST, ki bo 4. in 5. junija 2020 potekala v Mariboru, a on-line zaradi krize s korona virusom.

Glavni namen konference je iskati povezave med človekovo odgovornostjo do družbe in nas samih za našo skupno trajnostno prihodnost. Taka individualna odgovornost je predpogoj za družbeno odgovornost, brez širše okoljske in družbene odgovornosti ni preživetja človeštva ali orodja za doseg trajnostnega razvoja / prihodnosti.

Celoten program konference, ki je vsebinsko bogat, najdete ob koncu Mozaika.

Mladi študentki Univerze v Mariboru Doris Fesel in Nomi Hrast sta analizirali doseganje ciljev trajnostnega razvoja v Sloveniji. Ugotovili sta, da naša država aktivno ukrepa na vsakem od navedenih ciljev. Razvidno pa je, da na nekaterih dela bolj, kot pa na drugih. Kje je boljše, kje so še primanjkljaji v državi, preberite v Mozaiku.

Evropska komisija je na evropskem tekmovanju za socialne inovacije izbrala 30 polfinalistov, med njimi tudi iz Slovenije. Kdo so? Prelistajte.

Tudi tokrat smo pripravili veliko dobrega branja za vas.

V skladu z odločbo št. 61510-6/20153 z dne 23.2.2016, ki jo je izdalo Ministrstvo RS za kulturo, je e-revija IRDO Mozaik, prve slovenske družbeno odgovorne novice, vpisana v razvid medijev pod zaporedno številko 2014.

15TH IRDO INTERNATIONAL CONFERENCE

PERSONAL AND SOCIAL RESPONSIBILITY FOR SUSTAINABLE
FUTURE

4TH AND 5TH OF JUNE 2020

ONLINE

Ddr. Matjaž Mulej: Kako se je začelo...

Začelo se podobno kot marsikaj – slučajno.

Leta 2006 sem bil sicer peto leto upokojenec, a sem bil praktično vsak dan v svojem profesorskem kabinetu na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru v Razlagovi 20, Maribor. Moja najbližja soseda je bila profesorica dr. Jožica Knez-Riedl (Juša). Moja vrata so vedno na stežaj odprta, kadar sem tam.

Anite Hrast do tedaj nisem poznal. Kaj je ona vedela o meni, ne vem, in je pravzaprav nisem nikoli vprašal. Ko je tedaj prišla k meni, v resnici ni prišla k meni, ampak k Juši. Vendar nekoliko prezgodaj. Njena vrata so bila še zaprta, moja pa ne. Anita, ki je dejansko vzor komunikativnosti (in univerzitetna diplomirana komunikologinja, tedaj še ne magistra komunikoloških znanosti), je vstopila v moj kabinet. Predstavila se je kot sodelavka in prijateljica moje hčerke Nastje. V nekaj minutah mi je vzbudila zanimanje za tematiko družbene odgovornosti. Juša je o tem že tedaj vedela ogromno in objavljala znanstvene prispevke, jaz še ničesar. Zaslutil sem povezavo družbene odgovornosti kot nečesa novega z netehnološkimi invencijsko-inovacijsko-difuzijskimi procesi, s katerimi sem se tedaj ukvarjal znanstveno-raziskovalno in svetovalno dobrega četrta stoletja (iz tega so nastale konference o inovacijah PODIM, ki jih že dolgo zelo uspešno prirejajo drugi in me k sreči ne potrebujejo, v letošnjem maju je bila štirideseta; a to je druga tema).

Prejel in sprejel sem vabilo, naj sodelujem v IRDO – Inštitutu za razvoj družbene odgovornosti. To je bilo spomladi leta 2006. Anita (s katero se še danes, po 15.-tih letih sodelovanja, vikava) je pritegnila še nekaj drugih strokovnjakov. Sklicala je sestanek. Med njim sem se za nekaj minut umaknil iz pisarne. Tedaj so me imenovali za vodjo raziskovanja. Poti nazaj ni bilo več, za pot naprej pa je bilo potrebno vsaj dve: (1) nabrati vednost o družbeni odgovornosti in znanje, kako jo bi razvijali, ter razvijati vrednote, da je za človeštvo in nas pomembna; (2) pritegniti čim več ljudi, da bi nastalo znanstveno in strokovno utemeljeno gibanje za razvoj družbene odgovornosti, ki bi vplivalo vsaj na Slovenijo. Pot, ki pokriva takšne potrebe, vsebuje konference, po možnosti čim bolj mednarodne. To je – med drugim – dokazala prej omenjena izkušnja s konferencami PODIM.

Tako sem na tem sestanku predlagal, naj pripravimo konferenco o aktualnih problemih družbene odgovornosti.

Prizadevanja vključujejo že petnajst konferenc, ki so pritegnile več kot tisoč avtorjev z vseh celin. Zborniki prvih desetih konferenc (2006–2015) so (ponovno) objavljeni na eni zgoščenki, ti in najnovejši pa so tudi prosto dostopni na spletni strani Inštituta IRDO.

Do zdaj obravnavane teme vključujejo:

1. Družbena odgovornost na splošno (2006),
2. Vloga managerjev pri razvoju družbene odgovornosti v neprofitnih in nepridobitnih organizacijah (2007),
3. Družbena odgovornost kot prispevek k dolgoročnemu uspehu deležnikov na trgu (2008), ž

*Zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej,
Univerza v Mariboru, Ekonomsko-Poslovna Fakulteta, in
predsednik Strokovnega sveta IRDO ter
predsednik Programskega odbora IRDO konference*

4. Delo - most do sodelovanja: odnosi s sodelavci in različnimi starostnimi generacijami (2009),
5. Družbena odgovornost: narava in ljudje (2010),
6. Mladi v središču svetovnih sprememb (2011),
7. Inovacije kulture za bolj socialno odgovornost - pot iz socio-kulturne krize (2012).
8. Leta 2013 je bil Maribor „Evropska prestolnica mladih“ in 8. konferenca IRDO je prispevala k temu s temo Izobraževanje in komuniciranje za večjo družbeno odgovornost.
9. Leta 2014 je bila tema „Zdravje - osebna in / ali družbena odgovornost?“;
10. Leta 2015 je bila tema konference „Načrtovanje in poročanje o družbeni odgovornosti“,
11. V letu 2016 pa je bila tema „Nove družbene realnosti z vidika družbene odgovornosti“.
12. V letu 2017 smo obravnavali temo „Družbena odgovornost in trenutni izzivi časa 2017: dodana vrednost kot poslovne informacije z vidika družbene odgovornosti in trajnosti podjetja.
13. Tema za leto 2018 je bila „Družbena odgovornost v znanosti, vzgoji in izobraževanju«.
14. Konferenca IRDO o 'družbeni odgovornosti in izzivih časa', 20.-21. junija 2019 v Mariboru, je bila zopet mednarodna. Sprejeli smo skoraj 60 prispevkov od skoraj 100 avtorjev iz 8 držav. Največ jih je bilo iz Slovenije in med njimi jih je največ o praksi uveljavljanja družbene odgovornosti kot osebne lastnosti v izobraževanju in vzgoji, a tudi v drugi praksi. Nobena konferenca IRDO še ni imela toliko prispevkov avtorjev, katerih domači jeziki so bili ruski, italijanski in španski. Tudi angleške govorce smo imeli, seveda. Izjemoma ni bilo francoskih in nemško govorečih gostov, običajnih prejšnja leta.

V vabilo na 15. mednarodno znanstveno-poslovno konferenco IRDO z naslovom DRUŽBENA ODGOVORNOST IN IZZIVI ČASA 2020: OSEBNA IN DRUŽBENA ODGOVORNOST ZA TRAJNOSTNO PRIHODNOST, ki bo 4. in 5. junija 2020 v Mariboru, a on-line zaradi krize s korona virusom, smo med drugim zapisali:

»Glavni namen konference je iskati povezave med človekovo odgovornostjo do družbe in nas samih za našo skupno trajnostno prihodnost. Taka individualna odgovornost je predpogoj za družbeno odgovornost, brez širše okoljske in družbene odgovornosti ni preživetja človeštva ali orodja za dosego trajnostnega razvoja / prihodnosti.«

Tokrat je poudarek na delu posameznika, ki lahko družbo bistveno spremeni, zato njegova aktivna udeležba postane gonilna sila globalne prenove kjer koli. V letu 2020 bomo razpravljali o aktualnih temah z 42 prispevki in s 50 avtorji iz 9 držav.

EU je sprejela številne različne strategije za izhod iz krize, zadnja strategija pa je Zeleni dogovor EU. Več vsebine na to temo najdete tukaj:

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

https://ec.europa.eu/growth/industry/corporate-social-responsibility_en

Naše sodelovanje na konferenci bo potekalo v duhu agende ZN 2030: spremenite svet in vključitev 17 ciljev trajnostnega razvoja. Ti so zapisani tudi v razvojni strategiji Republike Slovenije do leta 2030, vendar jih brez osebne in družbene odgovornosti ni mogoče doseči.

Konferenca 2020 želi zagotoviti širši vpogled v to, kaj lahko storijo raziskovalci, učitelji in vodje ter drugi, da vključijo osebno in družbeno odgovornost v družbeno in naravno okolje, v katerem delujemo.

Sprejeli smo več kot 40 prispevkov. Z IRDO ponovno sodelujeta **IASCYS** (Mednarodna akademija za systemske in kibernetične znanosti, Pau, Francija) in **CSR Europe** (Evropsko združenje za družbeno odgovornost podjetij, Bruselj, Belgija; podpornih partnerjev je še več.

Častna pokroviteljica je **Sonja Šmuc, generalna direktorica Gospodarske zbornice Slovenije** (pred njo so bili v tej vlogi predsedniki države in vlade RS). Avtorji so iz (po abecedi) Avstralije, Avstrije, Belgije, Bolgarije, Francije, Izraela, Kitajske, Portugalske in Slovenije (večina).

15th IRDO
International
Conference 2020
#online, 4th & 5th of June 2020
www.irdo.si

2 DAYS
9 COUNTRIES
24 HOURS
42 PAPERS
50 AUTHORS

Udeležite se!

IRDO

mednarodna
konferenca

IRDO tema: družbena odgovornost, narava in trajnostni razvoj

Analiza doseganja ciljev trajnostnega razvoja v Sloveniji

V nadaljevanju povzemamo seminarsko nalogo, ki sta jo pripravili avtorici Doris Fesel in Nomi Hrast pri predmetu Okoljska ekonomika (mentorica Barbara Bradač Hojnik), na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerza v Mariboru

Agenda za trajnostni razvoj 2030 je program ukrepov za trajnostni razvoj. Lahko bi jo poimenovali tudi akcijski načrt za ljudi, naš planet in blaginjo družbe.

Nastanek ciljev trajnostnega razvoja in ozaveščanja o pomembnosti trajnostnega razvoja v svetu se je pričel leta 2000, ko so svetovni voditelji določili osem ciljev, ki jih mora svet doseči do leta 2015. Te cilje so poimenovali razvojni cilji tisočletja. S postavitvijo in zavzemanjem za doseganje ciljev, se je število ljudi, ki živi v revščini zmanjšalo na manj kot polovico, glede na podatke iz leta 1990.

Zaradi številnih posledic in nedoseženih ciljev, je bila nuja po opredelitvi novih ciljev in prioritet v

svetu. Na konferenci ZN o trajnostnem razvoju (Rio+20), ki je potekala leta 2012, so vzpostavili medvladni proces za opredelitev niza ciljev trajnostnega razvoja. 30 predstavnikov iz držav članic septembra 2014 predstavilo poročilo, kjer je bil predstavljen osnutek ciljev trajnostnega razvoja, v poročilu pa je bilo navedenih 17 ciljev trajnostnega razvoja.

Septembra 2015 je v New Yorku potekal zgodovinski vrh Združenih narodov, kjer so se zbrali svetovni voditelji. Na srečanju so se zavezali, da bodo s pomočjo ciljev, ki so jih predstavili v Agendi 2030 odpravili revščino ter preprečevali podnebne spremembe in nepravilnosti.

Sočasno je 193 držav sprejelo 17 ciljev trajnostnega razvoja, ti pa so postali nov univerzalni standard za razvoj v svetu. Z njimi želijo države podpisnice zagotoviti, da na tem svetu ne pozabimo na nikogar. Agenda 2030 za trajnostni razvoj je univerzalna in nedeljiva, s svojimi cilji poziva vse države – razvite in tiste v razvoju, da ukrepajo za odpravo revščine in podnebnih sprememb ter nepravilnosti. Cilj je, da so vsi cilji doseženi do leta 2030.

V ozadju ciljev so jasni kazalniki, ki zagotavljajo merila za merjenje uspešnosti ciljev. Ključna razlika med razvojnimi cilji tisočletja (2000) in cilji trajnostnega razvoja (Agenda 2030) je v podrobnosti pokrivanja določenih vsebin in načinu, kako so bili določeni.

Agenda 2030 za trajnostni razvoj obljublja bolj mirno in vključujočo družbo ter jasno opredeljuje načine izvajanja. Ravno v tem se ključno razlikuje in presega razvojne cilje tisočletja.

Cilji trajnostnega razvoja Agenda 2030 so začeli veljati 1. januarja 2016 in ostajajo v veljavi petnajst let – do konca leta 2030. Cilji služijo kot smernice za odločitve vseh držav do leta 2030.

V Agendi 2030 je jasno navedeno, da morajo največ moči dobiti najšibkejši v družbi. V tem so zajete predvsem potrebe vseh otrok, mladih invalidov, ljudi z virusom HIV/AIDS-om, starejših, domorodnih ljudstev, beguncev, notranje razseljenih oseb in migrantov. Mnoge razvite države, t.i. donatorke so se zavezale, da bodo za uradno razvojno po-

moč namenile 0,7 % bruto nacionalnega dohodka državam v razvoju ter od 0,15 do 0,2 % bruto nacionalnega dohodka namenile najmanj razvitim državam. Agenda 2030 poudarja, da je največja odgovornost za implementacijo ciljev ter doseganje ciljev na vladah vseh držav.

Slovenija, kot ena izmed držav podpisnic, se v celoti zavezuje k vsem ciljem Agende 2030, ki spada med najboljše akcijski načrt doslej. Vlada Republike Slovenije je do sedaj izvedla dva prostovoljna pregleda implementacije ciljev v Agendi 2030 v Sloveniji. Prvega (Prostovoljni nacionalni pregled za Slovenijo 2017) je predstavila na političnem forumu za trajnostni razvoj na visoki ravni med 10. in 19. julijem 2017 v New Yorku. Naslednji pregled bo predstavljen poleti 2020, sedaj pa je končna verzija pregleda v zadnjih stopnjah priprave. Pregled uresničevanja Agende 2030 na nacionalni ravni v Sloveniji pripravlja Služba vlade z razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK).

Glede na opravljeno analizo Slovenije, lahko sklepamo, da naša država aktivno ukrepa na vsakemu od navedenih ciljev. Razvidno pa je, da na nekaterih dela bolj, kot pa na drugih. Za to analizo smo uporabili izsledke SGD indexa za leto 2017, ki je bil opravljen v okviru prostovoljnega nacionalnega pregleda za Slovenijo. Zelena barva pomeni, da so bili doseženi določeni absolutni pragovi (so uspešni). Rumena in oranžna barva nakazujeta, da na teh področjih še ostajajo pomembni izzivi. Rdeča barva pa pomeni, da more država premagati še nekatere večje izzive za doseg cilja.

Slika 3: SGD Index rezultati za Slovenijo. Vir: (Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, 2018)

Na dveh področjih dosega Slovenija izjemne rezultate: to sta manjšanje revščine in manjšanje neenakosti. Menimo, da je to zaradi tega, ker so programi socialne varnosti v Sloveniji izredno vključujoči za vse skupine od otrok do upokojencev. V uporabi so različni aktivni programi za izboljšavo socialnega stanja vseh ogroženih posameznikov.

V Sloveniji so tudi veliko manj opazne neenakosti med prebivalci. Seveda neenakosti še vedno obstajajo, ampak država aktivno izvaja ukrepe za manjšanje le-tega. Z rumeno barvo pa so poleg drugih označena področja zdravje in dobro počutje, kvalitetna izobrazba in enakost spolov. To pomeni, da smo na teh področjih že na dobri poti za dosego ciljev, ampak še imamo na nekaterih področjih še izzive. Tudi naša skupina se glede na zgornjo analizo strinja s tem podatkom. Menimo, da smo na teh treh področjih na zelo dobri poti.

Imamo dobro urejeno in dostopno zdravstvo z ustreznimi programi in ukrepi za zgodnjo ugotavljanje težjih obolenj. Plače so približno enake za oba spola, razlike se pojavljajo le po porodniškem odhodu za ženske, zato nekatera podjetja že dajejo še moškimi porodniške odhode. Osnovna in srednja šola ter velika večina fakultet so za prebivalce republike Slovenije brezplačne in enako dostopne vsem. Seveda je na teh področjih še vložiti nekaj dela in uvesti nekaj dodatnih ukrepov, da lahko prispemo do popolne enakosti za vse, tako v zdravstvu in šoli, kot med spoli.

Tudi čista voda in obnovljiva energija sta v Sloveniji v zelo dobrem stanju. Pravico do vode imamo celo zapisano v ustavi, kar pomeni, da se v primeru pomanjkanja vode le-ta nameni prebivalcem in ne gospodarstvu. Do vode lahko dostopamo vsi in imamo za njo vpeljana ustrezno sanacijo. Tudi tisti, ki živijo na bolj oddaljenih lokacijah, pa lahko zaprosijo na občini za pomoč pri vpeljavi vode do prebivališča. Tudi z ustvarjenjem energije smo Slovenci na dobrem stanju, saj je dobra večina vse ustvarjene energije v Sloveniji pridobljena preko hidroelektrarn. Problematike pri teh dveh kategorijah se kaže po našem mnenju le v porabi energije in vode, ki pa v Sloveniji ni tako varčna, kot bi morala biti.

Zadnja dva kazalnika, ki sta označena z rumeno pa

sta trajnostna mesta in skupnosti ter mir in pravičnost. Kar se tiče trajnostnih mest imamo v nekaterih večjih mestih v Sloveniji vzpostavljene zelo dobre sisteme za povečevanje trajnosti. Ljubljana si je celo zadala, da bi postalo t. i. »zero waste« mesto. Edini problem, ki se po našem mnenju tukaj poraja, je to, da je premalo slovenskih mest in krajev vključeno v takšne iniciative. Nekateri so za to bolj zavzeti in nekateri manj.

Z oranžno imamo označene 4 cilje, kar pomeni, da tukaj tudi ostajajo za premagati še nekateri večji izzivi. Gospodarska rast in industrija sta dva kazalnika na katerih lahko opazimo malo več dejavnosti, kot pri drugih razporejenih pod enako barvo. Slovenija izvaja razne Start-up programe, raziskave, dogodke, izobraževanja in pobude za vzpodbujanje večjega podjetništva v Sloveniji. Ukrepi že počasi kažejo pozitivne rezultate za slovensko gospodarsko rast in inovacijo v industriji, ampak smo še precej oddaljeni od idealnega položaja. Tudi na področja izboljševanja življenja na kopnem in partnerstev za doseganje ciljev je opazen trud, ampak manjkajo zgolj očitni in vzpodbudni rezultati.

Tudi z rdečo barvo imamo označene 4 cilje, kar pomeni, da mora država na teh področjih premagati večje izzive za dosego le-teh. Prva dva cilja, ki jih bi radi omenili v tej analizi, sta odprava lakote in odgovorna proizvodnja in uporaba. Že projekt Robin Food nakazuje, da Slovenci vsako leto odvržemo ogromne količine hrane, pridelamo in kupujemo preveč ter se ne zavedamo našega neodgovornega ravnanja. Tudi kar se tiče odgovornega ravnanja tako z hrano in odpadki, kot z drugimi redkimi viri, vidimo le nekaj malo napredka. Programi za ozaveščanje in izboljšavo so že uvedeni, ampak po našem mnenju nekateri programi ne vključujejo dovolj prebivalstva in izkazujejo zaželenih rezultatov. Zadnja dva slabo ocenjena kazalnika pa sta življenje v vodi in podnebni ukrepi. Resnično povedano v Sloveniji niti nimamo tako slabega stanja z življenjem v vodi in podnebjem in se morda tudi zaradi tega izvaja manj ukrepov v tej smeri. Velika nevarnost tega pa je v tem, da se tudi v večini ne izvajajo določeni ukrepi za ohranitev takšnega stanja, kot je, kar pomeni, da bomo v prihodnje morali izvajati kurativne strategije, ker trenutno ne izvajamo preventivnih strategij.

IRDO tema: družbena odgovornost, narava in trajnostni razvoj

Implementacija trajnostnega razvoja v inovativnem podjetništvu

Avtorici Doris Fesel in Nomi Hrast, Univerza v Mariboru

V nadaljevanju prikazujemo različna start-up podjetja, ki s svojim delovanjem in razvijanjem novih storitev pomagajo pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja.

V nadaljevanju predstavljamo 17 start-up podjetij – eno za vsak cilj Agende 2030. Pomembno je dodati, da je start-up podjetij, ki zasledujejo cilje trajnostnega razvoja, ogromno, mi smo si za primere izbrali le posamezna.

1. Odprava revščine: SimPrints

Lokacija: Velika Britanija

Opis: Organizacija je razvila biometrično tehnologijo za prepoznavanje prstnih odtisov, ki jo lahko uporabljajo vladni organi, nevladne organizacije ali neprofitne organizacije za ljudi v državah v razvoju, ki jim primanjkuje dokaz o pravni identiteti. Njihova tehnologija je prilagojena na težko berljive prstne odtise, ki so deformirani zaradi težkih fizičnih opravil, poškodb ipd.

Spletna stran: <https://www.simprints.com/solution>

2. Odprava lakote: BioAnalyt

Lokacija: Nemčija

Opis: Podjetje je razvilo nizkocenovno in dostopno napravo, ki izvaja hitre teste hranilnih snovi v hrani. Imenuje se iCheck, ki v nekaj minutah v hrani ali tekočini izmeri koncentracijo vitamina A, karotenoide, železo in jod. Ta mikro hranila pogosto primanjkujejo ljudem in povzročajo različne bolezni, zato je pomemb-

no, da lahko posamezniki in proizvajalci hrane enostavno ugotovijo koncentracijo teh mikro hranil v izdelkih. Podjetje BioAnalyt prav tako ponuja širok spekter storitev kontrole kvalitete hrane in razvija procese dodajanja mikro hranil v hrano, predvsem v državah v razvoju.

Spletna stran: <https://www.bioanalyt.com/>

3. Zdravje in dobro počutje: Flare Africa

Lokacija: Nairobi, Kenija

Opis: Flare je platforma, ki omogoča povezovanje ljudi z najbližjimi ponudniki prve pomoči. V Afriki prva pomoč ni tako samoumevna, kot v Evropi ali Ameriki. Obstaja namreč več kot 10 različnih telefonskih števil za prvo pomoč, ki pa pogosto klicev sploh ne sprejmejo. Flare je omogočil zmanjšanje odzivnega časa s 162 minut na 15 ali 20 minut. Bolnišnice plačajo naročnino za storitve, posamezniki pa na drugi strani plačajo letno članarino, ki znaša okoli 15 dolarjev. Flare se trudi aktivno povezovati tudi gasilce in vodne hidrante, tako je uvedel tudi sistem mapiranja oziroma beleženja lokacij delujočih vodnih hidrantov, saj je na krizne lokacije lažje poslati manjša vozila, ta pa lahko hranijo manjše količine vode.

Spletna stran: <http://flare.africa/>

4. Kakovostno izobraževanje: Kobi App, Hopalai d.o.o.

Lokacija: Slovenija

Opis: Kobi je aplikacija, ki otrokom pomaga pri učenju branja. Oblikovana je posebno za otroke, ki jim branje predstavlja težavo, na primer otroke z diskelsijo. S procesom *kobifikacije* –

algoritmom aplikacije, ki v besedilu obarva posamezne črke, ki so si podobne in tako otroku olajša učenje, aplikacija omogoča spremljanje napredka, pretvorbo besedila v govor in pomaga otrokom, da se seznanijo z novimi besedami, hkrati pa jih nagradi s prikazom prebranih besed.

Spletna stran: <https://kobiapp.io/sl/>

5. Enakost spolov: girltank

Lokacija: Združene države Amerike

Opis: Girltank je svetovno središče za ženske socialne inovatorke, kjer lahko delijo svoje podjetniške zgodbe, najdejo podporo na svoji poti in resurse, ki jih potrebujejo za razvoj svojih idej. Podjetje pomaga mladim ženskam, da razvijejo svoje ideje in postanejo uspešne podjetnice ter s svojim spletnim središčem in podporo premaguje tabuje uspešnih žensk v podjetništvu.

Spletna stran: <http://www.girltank.org/>

6. Čista voda in sanitarna ureditev: Watergen

Lokacija: Izrael

Opis: Podjetje Watergen je razvilo tehnologijo GENius, s katero lahko ustvarijo čisto pitno vodo iz zraka. Vlogo v zraku uporabijo za izdelavo čiste pitne vode, ki jo proizvedejo njihovi vodni generatorji. Takšna tehnologija je primerna za vsako gospodinjstvo v razvitem in nerazvitem svetu, prav tako pa je bila že uporabljena v kriznih razmerah, kjer je bil dostop do pitne vode občutno omejen.

Spletna stran: <https://www.watergen.com/company-profile/>

7. Cenovno dostopna in čista energija: NabraWind Technologies

Lokacija: Španija

Opis: NabraWind tehnologija je inovativna tehnologija, ki zmanjšuje porabo energije ter ustvarja vetrno energijo. Podjetje je razvilo lažje in bolj učinkovite komponente za vetrnice za pridobivanje vetrne energije, ki jih je moč postaviti z manj logističnimi barierami. Omogočajo pa bolj trajnostno obliko pridobivanja energije na območjih, kjer to ni vedno mogoče.

Spletna stran: <https://www.nabrawind.com/>

8. Dostojno delo in gospodarska rast: Ovamba

Lokacija: Maryland, Združene države Amerike

Opis: Ovamba povezuje investitorje po svetu s podjetji v Afriki, ki potrebujejo investicijo oziroma finančno naložbo, da lahko razvijejo svoj posel. V Afriki namreč kar 80 % srednjih in malih podjetij ne more prejeti kredita, ki ga potrebujejo za rast podjetja. Ovamba omogoča investitorjem, da izberejo svoj nivo tveganja (skozi digitalni pregled premoženja podjetij in znanja ekip s terena), višino investicije in nadzorujejo svoj portfelij podjetij, v katera so investirali.

Spletna stran: <https://www.ovamba.com/>

9. Industrija, inovacije in infrastruktura: eggXYT

Lokacija: Izrael

Opis: Podjetje eggXYT razvija ultrazvok za kokošja jajca, s katerim bi lahko izvedeli spol kokošjega mladiča, še preden se ta izleže. Na tak način bi ohranili 8 milijard piščancev moškega spola, ki jih trenutno en dan po tem, ko se izležejo, ubijejo, saj takšni piščanci niso primerni za prodajo (so presuhi), prav tako pa ne morejo izvaliti novih jajc. Ta naprava bi omogočila, da proizvajalci izvejo spol kokošjega zarodka, še preden se ta izleže in v kolikor je plod moškega spola, tega namenijo za prosto prodajo v trgovine, kot jajce za navadno uporabo.

Spletna stran: <https://www.eggxyt.com/>

10. Zmanjšanje neenakosti: Skilllab

Lokacija: Nizozemska

Opis: Skilllab je platforma (in aplikacija), ki je primarno namenjena iskalcem službe, ki imajo migrantska ozadja. Pomaga marginaliziranim iskalcem službe, da najdejo novo službo in v platformo vpišejo svoje izkušnje, kar omogoča lažje iskanje službe na novih trgih (EU, ZDA). Mobilna aplikacija nudi natančne ocene, da lahko ugotovi posameznikove sposobnosti za delo in posameznika usmeri k pravemu delovnemu mestu za njegova znanja.

Spletna stran: <https://skilllab.io/>

11. Trajnostna mesta in skupnosti: Ducky

Lokacija: Norveška

Opis: Ducky je orodje, ki je na voljo posameznikom, organizacijam ali mestom, da nadzirajo svoj in zmanjšajo svoj ogljični odtis. Najprej uporabnik določi začetno stanje in nato z različnimi nasveti, igrami ter izzivi poskuša zmanjšati svoj ogljični odtis pri vsakodnevnih aktivnostih. V njihovih izzivih (»Ducky Challenge«) so sodelovala tudi velika podjetja, kot na primer Ikea Norway, in lokalne šole.

Spletna stran: www.ducky.eco

12. Odgovorna proizvodnja in poraba: INOQO

Lokacija: Avstrija

Opis: Inoqo je aplikacija, v katero uporabniki najprej vnesejo svoje nakupovalne navade, dietne potrebe in se odločijo, kako blizu so jim okoljske ali socialne preference. Nato aplikacija prosi uporabnike, da njihov nakup delijo z aplikacijo (spletni ali fizični) in aplikacija bo izračunala celotni okoljski odtis uporabnikovega nakupa, hkrati pa bo označila posamezne izdelke, ki se morda ne skladajo z vrednotami uporabnika (kot jih je vnesel na začetku). Na koncu lahko uporabniki sledijo njihovem napredku in sodelujejo v skupinskih izzivih ter prebirajo zanimive članke in intervjuje.

Spletna stran: www.inoqo.com

13. Podnebni ukrepi: Orora Technologies

Lokacija: Nemčija

Opis: OroraTech je aplikacija, ki omogoča informiranje in zgodnje sledenje požarov v divjini ter zazna ogrožena območja za požare. Za monitoring požarov uporabljajo podatke s satelitov in napredne požarne algoritme, da s tem ohranjajo trajnostni planet in zmanjšajo pogostost nenadzorovanih požarov.

Spletna stran: <https://ororatech.com/>

14. Življenje v vodi: CalWave

Lokacija: Združene države Amerike

Opis: CalWave nudi rešitev, s katero pridobivajo energijo iz moči valov. Njihov patentiran Wave Energy Converter (WEC) je nameščen pod globino vode in se s tem izogne nevihtam na odprtih vodah, prav tako pa ne onesnažuje okolja. Zaradi podvodnega delovanja in pobiranja energije iz

valov je lahko nameščen bližje obali, kar zmanjša stroške namestitve in skrajša dolžino kabla, preko katerega pod vodo do kopnega potuje pretvorjena elektrika. Podjetje želi zagotoviti cenovno ugodno, stabilno in trajnostno energijo za obalna območja po svetu.

Spletna stran: <http://calwave.energy/>

15. Življenje na kopnem: Land Life Company

Lokacija: Nizozemska

Opis: Land Life Company razvija napredne tehnologije za reforestacijo površin. S tehnologijami, kot so droni in sateliti, lahko skenirajo območja in pridobijo natančne podatke o tipu zemlje, preden pričnejo s sajenjem dreves. Izvajajo tudi študije primera, v katere vključujejo posameznike in skupine, s katerimi na določenih območjih izvedejo reforestacijo urbanih ali ruralnih območij.

Spletna stran: www.landlifecompany.com

16. Mir, pravičnost in močne institucije: GetCheck App

Lokacija: Združene države Amerike

Opis: GetCheck je aplikacija, namenjena policistom in voznikom v prometu. Nudi varen način za komuniciranje med voznikom in policistom na rutinskih preverjanjih prometa, z video klicem, plačilom morebitne kazni in prejemanjem potrdila se izognejo morebitnim nesrečam, ko se policisti in vozniki pogovarjajo na obrobju cestišč.

Spletna stran: <https://www.getcheckapp.com/>

17. Partnerstva za doseganje ciljev: Panda

Lokacija: Libija

Opis: Panda je platforma, ki povezuje učitelje in učence, da lahko spremljajo napredek svojih učencev. Ustanovljena je bila leta 2018, v času koronavirusa, ko so se šole v Libiji zaprle, pa je platforma dobila nove razsežnosti. Iz School Connect so se preimenovali v Panda in se povezali s šolami, s katerimi za učence nudijo spletne rešitve za izobraževanje v času Covid-19.

Spletna stran: <https://www.ly.undp.org/content/libya/en/home/stories/Young-entrepreneurs-in-Libya-provide-educational-online-solutions-during-the-COVID-19-pandemic.html>

IRDO tema: družbena odgovornost, narava in trajnostni razvoj

250 milijonom ljudi po svetu grozi lakota

Ne bolezen, ampak lakota, bi lahko postala največji morilec te korona krize. Po vsem svetu se družine trudijo hraniti svoje otroke - ne le v najrevnejših državah, ampak v krajih, kot so Južna Afrika, Indija in Brazilija!

Povzeto po medijih in Unicef Slovenija

Guardian je objavil članek z naslovom Pandemija koronavirusa bo povzročila lakoto biblijskih razsežnosti. Vodja Svetovnega programa za hrano David Beasley pri OZN opozarja, da imamo le malo časa za ukrepanje, preden bo več sto milijonov ljudi po vsem svetu stradalo.

»Govorimo o ekstremnih razmerah, nujnih stanjih - ljudje dobesedno stopajo na rob lakote. Če ljudje ne bodo dobili hrane, bodo umrli,« opozarja.

Unicef opozarja, da bi brez zdravstvene oskrbe in zaradi podhranjenosti lahko v naslednje pol leta umrlo kar 1,2 milijona otrok. Caritas Internationalis pa poziva mednarodno skupnost, naj ustavi gospodarske sankcije proti Libiji, Iranu, Venezueli in Siriji.

Od 42 do 66 milijonov otrok na svetu bo zaradi krize koronavirusa zdrsilo v skrajno revščino, v kateri je že do zdaj živelo 386 milijonov otrok, opozarja Unicef. V prihodnjih šestih mesecih bi zaradi prepričljivih vzrokov v državah v razvoju vsak dan lahko umrlo po 6000 otrok več kot sicer, predvsem zaradi krčenja [zdravstvenih](#) storitev in [podhranjenosti](#).

Generalni sekretar Združenih narodov Antonio Guterres je opozoril, da bi lahko pandemija novega koronavirusa v Afriki v revščino pahnila na milijone ljudi. Svet je pozval k solidarnosti z državami te celine.

Najnovejše poročilo Svetovnega programa za hrano (WPF) pri Združenih narodih ugotavlja, da se je kritično pomanjkanje hrane razširilo na 55 držav, lakota pa v njih ogroža 135 milijonov ljudi, med njimi 17 milijonov otrok, mlajših od pet let. Več kot polovica lačnih je v državah, kjer so glavni vzrok za pomanjkanje hrane vojaški spopadi. Med desetimi z lakoto najbolj prizadetimi so Jemen, DR Kongo, Afganistan, Venezuela, Etiopija, Južni Sudan, Sirija, Sudan, Nigerija in Haiti.

Ocenjuje se ([poročilo ZN](#)), da bo zaradi covid-19 krize, ki je podvojila težave, vsaj 265 milijonov ljudi na meji stradanja, kar je dvakrat večja številka kot pred pandemijo.

Katastrofalnim učinkom pandemije koronavirusa se je mogoče izogniti z zagotavljanjem pomoči na terenu in takojšnjimi ukrepi za zaščito otrok in njihovih družin.

IRDO tema: družbena odgovornost, narava in trajnostni razvoj

Zeleni odgovor na krizo Covid-19

Slovenija se trenutno sooča s tremi prepletajočimi se kriznimi stanji: trajajočo zdravstveno krizo zaradi epidemije virusa COVID-19, ekonomsko krizo kot posledico zaustavitve večjega dela gospodarstva v odgovoru na prvo in vse bolj ostro podnebno krizo, ki je prepletena s procesom degradacije naših naravnih ekosistemov in množičnim izumrtjem živega sveta.

Avtor: Greenpeace Slovenija

Vlada RS bo v naslednjih mesecih namenila več milijard javno finančne pomoči za ponoven zagon gospodarstva. Ti "mega paketi" državne pomoči bodo določili prioritete in smer našega razvoja še za desetletja vnaprej, ter odločili, ali bomo v boju s podnebno krizo uspešni. Podpora ukrepom, ki rešujejo samo ekonomsko krizo s tem, da zanemarijo, morda celo pospešujejo podnebno, bo nedvomno pomenila izgubljeno možnost zaježitve rasti povprečne globalne temperature pod 1.5 °C.

Zato v času, ko se pozornost počasi premešča na dolgoročno ekonomsko okrevanje, **od Vlade RS zahtevamo, da zagon gospodarstva uskladi z ukrepi, ki bodo vodili k nujnemu zniževanju emisij toplogrednih plinov in nas zaščitili pred grožnjami, povezanimi s podnebnimi spremembami.** Trenutno imamo priložnost, da investicije in druge ekonomske politike usmerimo tako, da bo reševanje delovnih mest hkrati **pospešilo prehod v brezogljeno družbo.** V nasprotnem bomo priča pospešenemu razkroju vitalnih naravnih in družbenih sistemov, poglobljanje okoljske krize v neopisljivo trpljenje za človeštvo.

Tudi **OECD** opozarja države, da bi lahko grožnje zaradi podnebnih sprememb in degradacije okolje družbo in gospodarstvo "destabilizirale tako kot COVID-19, vendar na drugačni časovni premici" ter dodaja, da je treba "ukrepe in politike za spodbujanje gospodarstva uskladiti z ambicijami glede podnebnih sprememb, biotske raznovrstnosti in širšega varstva okolja."

Vsi ekonomski ukrepi v naslednjem obdobju morajo zato slediti temeljnim načelom:

• **ZNIŽUJEMO EMISIJE TOPLOGREDNIH PLINOV V SKLADU S PARIŠKIM PODNEBNIM SPORAZUMOM:** ukrepi morajo biti usklajeni z doseganjem globalnega cilja omejitve dviga temperature na 1.5 °C in doseganjem ogljične nevtralnosti do leta 2040.

• **REŠUJEMO LJUDI, NE KORPORACIJ:** ukrepi ne smejo nuditi slepe finančne injekcije podjetjem, temveč morajo prispevati k dvigu kvalitete življenja ljudi, družin, delavcev in delavk. Finančni zlom leta 2008 in reševanje gospodarstva, ki je temu sledilo, je le še poglobilo neenakost med najrevnejšimi in najbogatejšimi, z javnim denarjem pa se je še naprej napajajo fosilno industrijo in degradacijo našega okolja. To se tokrat ne sme ponoviti.

• **ŠČITIMO SKUPNE NARAVNE VIRE in OBNAVLJAMO EKOSISTEME:** epidemija nas je opomnila na vrednost temeljnih gradnikov življenja: vode, hrane, čistega zraka, rodovitnih tal ter ekosistemov, kot so gozdovi in travniki. Ekonomski ukrepi ne smejo voditi v degradacijo tal, onesnaženje zraka in voda, ali krhanje ključnih ekosistemov, kot so slovenski gozdovi. Naše ključne ekosisteme moramo krečiti. Le zdravi in odporni gozdovi lahko namreč skladiščijo ogljik in nam pomagajo premagovati ekstremne vremenske razmere, kot so suše, poplave, neurja.

•**KREPIMO OKOLJSKE STANDARDE:** reševanje gospodarstva ne sme postati politični izgovor za krhanje okoljskih standardov. Takšni poskusi se lahko pojavijo v obliki zahtev po odpravljanju administrativnih ovir in krajšanju postopkov, povezanih s pridobivanjem okoljskih in drugih dovoljenj. Slabljenje okoljskih standardov za voljo gospodarskega razvoja za vsako ceno dolgoročno krha kvaliteto naših življenj.

•**VLAGAMO V JAVNE STORITVE in SISTEME:** boj z virusom COVID-19 nam je jasno pokazal vrednost dobrega javnega zdravstvenega sistema. Ukrepi morajo prispevati h krepitvi in izboljšavi javnih storitev na področju zdravja, medijev, varstva okolja, prometa in izobraževanja.

V nadaljevanju skiciramo tip ukrepov, ki predstavljajo **zeleni odgovor** na zdravstveno in ekonomsko krizo, med njimi: pogojevanje javno-finančne pomoči s podnebnimi ukrepi, ukinitvev okolju škodljivih subvencij, povečanje kmetijske samooskrbe, predvsem z zelenjavo, sadjem in žiti, zmanjševanje vloge govedoreje v slovenskem kmetijstvu, obsežne investicije v sončno energijo in energetske učinkovitost, železniški potniški promet in kolesarsko infrastrukturo.

S takšnimi ukrepi nižamo emisije toplogrednih plinov in obnavljamo naravne ekosisteme, hkrati pa ustvarjamo delovna mesta in krepimo odpornost družbe za soočanje s krizo, kot smo ji priča danes. Seznam zagotovo ni popoln. Nimamo vseh odgovorov, a v nadaljevanju se bomo trudili ter z zavezniki izpolnjevali naše predloge.

Večina ukrepov zahteva strateško državno načrtovanje in tesno usklajenost različnih politik. Kot primer: če želimo zmanjšati emisije iz cestnega potniškega prometa, moramo temu ustrezno voditi tudi prostorske politike, ki bodo šle v smer decentralizacije gospodarskega življenja v Sloveniji (zmanjševanje dnevnih migracij v Ljubljano, uvajanje fleksibilnih oblik dela tudi v javnih sektorjih...).

JAVNI DENAR NAJ FINANCIRA REŠITVE, NE PROBLEME

- Prejemanje javnega denarja naj ima podnebne pogoji**

Reševanje gospodarstva z zajetnimi količinami javnega denarja ne sme biti prazen ček za podjetja. Financiranje mora imeti tudi jasne okoljske pogo-

je. Zlasti v energetske intenzivnih industrijah kot so proizvodnja surovega železa, jekla, aluminija in papirja, mora biti javno-finančna pomoč pogojena s sektorsko zavezo in načrtom razogličanja v skladu z globalnim ciljem 1.5 ° ter načrtovanimi ukrepi za izboljšanjem energetske učinkovitosti in vpeljavo najboljših razpoložljivih tehnologij.

Sektor gradbeništva pa je potrebno prioritarno povezati s projekti (nad)gradnje železniške infrastrukture in energetske prenove oz. novogradnje stanovanj, ki bodo sledile najvišjih standardom energetske učinkovitosti in se bodo oskrbovala s sončno energijo.

Tako kot do sedaj mora ostati pogoj, da podjetja ne porabijo javnega denarja za izplačevanje dividend delničarjem in/ali izplačilo nagrad direktorjem ter drugim vodilnim kadrom.

- Zdaj je čas za ukinitvev okolju škodljivih subvencij**

V letu 2017 so se ponovno [dvignile subvencije](#), ki so v nasprotju z doseganjem ciljev zmanjšanja emisij toplogrednih plinov. Znašale so 135,2 milijonov evrov. Trenutne razmere so priložnost za preusmerjanje državnih spodbud v smeri spodbujanja okolju blagodejnih dejavnosti in ravnanj. Na podlagi [poročila projekta Zelene proračunske reforme](#) predlagamo zato najprej ukinitvev naslednjih spodbud, ki škodujejo okolju: vračilo trošarine za komercialni prevoz, vračilo trošarine za industrijsko-komercialni namen, vračilo trošarine za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo, oprostitev trošarine za energetske intenzivna podjetja, nižja trošarina za dizelsko gorivo kot za neosvinčen bencin, oprostitvev plačila okoljske dajatve za obremenjevanje okolja z emisijo CO₂ nižja stopnja DDV za dobave fitofarmaceutskih sredstev. Z večjim poudarkom na okoljskih merilih je potrebna tudi **posodobitev Zakon o davku na motorna vozila.**

HRANA ZA LJUDI

- Stop betoniranju kmetijske zemlje**

Epidemija nas je soočila s pomenom lokalne kmetijske oskrbe in nujnostjo izrabe rodovitnih tal za prehrano ljudi. **Ekonomske in druge infrastrukturne politike zato ne smejo voditi v nadaljnjo izgubo kmetijskih površin.** V Sloveniji se je morala namreč v zadnjih letih rodovitna zemlje vse prevečkrat

umakniti cestam, industrijskim objektom in drugim pozidavam. Od leta 2000 smo tako [izgubili 42 600 ha kmetijskih površin](#), približno dobrih 2000 ha na leto.

- **Povečana lokalna samooskrba z zelenjavo, sadjem in žiti**

Odgovor na trenutno ekonomsko krizo mora dati **prednost ukrepom, ki bodo zvišali raven samooskrbe na področju zelenjave, sadja in žit**. Boj s COVID-19 je razgalil [nizko raven samooskrbe](#) v Sloveniji, zlasti z zelenjavo (39 %) in sadjem (48 %), pa tudi krompirjem (48 %) in žiti (68 %). Pri nekaterih živilih pa smo skoraj popolnoma odvisni od uvoza iz Italije. Iz Italije [pride na naše police](#) ves radič in 93 odstotkov vse pakirane zelenjave, 92 odstotkov špinače, ... Krepitev lokalnih samooskrbnih verig ne veča le naše odpornosti na preživljanje kriznih situacij kot danes, temveč ima tudi ugodne okoljske vplive (manj emisij iz transporta) in spodbuja razvoj podeželja, lokalnih skupnosti in pozitivnih socialnih praks (npr. zadružništvo).

- **Zmanjšana podpora govedoreji**

Slovensko kmetijstvo je močno oprto na živinorejo, zlasti govedorejo. Medtem ko je naša proizvodnja zelenjave in sadje močno pod potrebami prebivalstva, količine mleka in govedine celo presegajo domače potrebe. Govedoreja je okoljsko najbolj škodljiva panoga kmetijstva. V Sloveniji predstavlja [največji kmetijski vir emisij TGP](#), potrebuje velike površine zemlje in drugih virov (za [pridelavo 1 kg mesa](#) potrebujemo kar 3 kg hrane, pretežno žit, ki bi jih lahko sicer užili ljudje), negativen vpliv ima tudi na biodiverzitetu in oprasovalce (zgodnja košnja travnikov). Nadaljnje ekonomske in kmetijske politike morajo voditi k **zmanjševanju vloge govedoreje v slovenskem kmetijstvu (zmanjševanje števila goveda, zmanjševanje površin kmetijskega zemljišča, na katerem se prideluje hrana za živali v korist povečanju površin za pridelavo hrane za ljudi, zmanjševanje količine oz. pogostosti mesa v šolski prehrani) ter povečanje podpor za okoljsko blažejše oblike kmetijstva (ekološko kmetijstvo).**

PREBOJ ČISTIH ENERGETSKIH REŠITEV

- **Povečane investicije v energetska prenova naših domov**
- **Množična podpora obnovljivim virom energije, predvsem sončni energiji**

Vladni ukrepi lahko sinergijsko rešujejo stanovanjsko stisko, znižujejo porabo energije in pospešeno uvajajo večje količine sončne (in vetrne) energije v naš energetska sistem. Javne investicije se naj namenijo za **državni program nadgradnje socialnih stanovanj, ki bi zagotovil izolacijo, toplotne črpalke, oskrbo s sončno energijo in baterije za skladiščenje energije** za nekatere izmed naših najbolj ranljivih družin, ter **državni program izgradnje novih, cenovno dostopnih domov**, ki izpolnjujejo najvišje standarde za energetska učinkovitost ter se napajajo s sončno energijo. Takšni celostni ukrepi namreč odpirajo možnosti za nove zaposlitve, saj zaženejo ne le sektor gradbeništva, temveč cel spekter industrij, povezanih z izolacijo domov in inštalacijo sončnih elektrarn.

V Sloveniji imamo za sabo praktično izgubljeno desetletje in veliko neizkoriščenega potenciala za razvoj čistih virov energije. Zato se toliko bolj strinjamo s pozivom [Mednarodne agencije za energijo](#) da vlade v svoje ukrepe za stabilizacijo gospodarstva vključijo tudi obsežne naložbe v čiste vire energije, kot sta sončna in vetrna. Vlada RS naj zato zažene proces **solarizacije javnih stavb**, poveča financiranje in podporo projektom za **skupnostne sončne in vetrne elektrarne, investicije v pametna omrežja in tehnologije shranjevanja oz. skladiščenja električne energije**.

IZ CEST NA ŽELEZNICE IN KOLESARSKÉ POTI

- **Gradnja in izboljšava železniške in kolesarske infrastrukture**

V preteklih desetletjih se je prebivalce in prebivalke Slovenijo z vlaganji v ceste in zapostavljanjem železniške infrastrukture priklenilo na njihove osebne avtomobile. Kot ugotavljajo tudi [snovalci nove Strategije prostorskega razvoja Slovenije](#):

“Javni potniški promet ne ustreza potrebam potnikov, po deležu potnikov, prepeljanih v javnem prometu, je Slovenija na repu Evrope. Osebni potniški promet je prevladujoč način mobilnosti, ki povzroča velike prometne obremenitve, potrebe po dodatnih investicijah v cestno infrastrukturo, visoke stroške njenega vzdrževanja, okoljske obremenitve (emisije, in hrup, nočna osvetljenost), zastoje, izgubo kmetijskih zemljišč.”

Promet je tako tudi edini sektor, v katerem so se emisije v obdobju 2005– 2017 povečale, in sicer kar za za 25,5 %. Glede na Resolucijo o nacionalnem programu razvoja prometa do 2030 (glej tabele 5-1 in 5-2), bomo v obdobju med 2016 in 2030 cestam še vedno namenili več vlaganj kot železnicam (8845 milijonov evrov v primerjavi s 5391 milijoni evri).

Državno politiko, ki daje prednost cestam za voljo nazadovanja železniške infrastrukture, moramo obrniti. Da bi ljudi osvobodili izza avtomobilskih volanov in naš prometni sistem prepeljali v 21. stoletje, potrebujemo **obsežne naložbe v javni potniški promet (JPP), s poudarkom na železniški in kolesarski infrastrukturi**. To ne pomeni le nadgradnje temveč tudi razširitev in novogradnja železniških potniških povezav, ter zagotavljanje cenovne dostopnosti JPP.

“NE DELAJ ŠKODE”

V skladu s prisego Evropskega zelenega dogovora “ne delaj škode”, načrti za obnovo ne bi smeli podpirati okolju škodljivih dejavnosti, s čimer bi poslabšali sedanje in prihodnje krize ali nas priklenili na onesnažujočo infrastrukturo še za desetletja v prihodnost.

Natančneje, načrti za obnovo ne bi smeli podpirati škodljivih dejavnosti kot so: **industrija fosilnih goriv**, projekti gradnje **novih jedrskih objektov**, no-

va **letališka infrastruktura**, **prioritiziranje cestne infrastrukture na škodo železniške**, nove (so-) **sežigalnice**, dodatna podpora **živinoreji**.

Če usmerimo vladne pakete finančnih spodbud preiščeno, se lahko zaščitimo pred grožnjo podnebnega zloma, obnovimo naravne ekosisteme in spodbudimo življenjski slog, ki bo hranil, ne pa izčrpaval naravno okolje.

S pravimi programi bomo tako dvignili življenjski standard prebivalcev in prebivalcev Slovenije, ustvarili na tisoče dobrih delovnih mest in pospešili pravičen prehod stran od fosilnih goriv, industrijskega kmetovanja in ter drugih industrij, ki onesnažujejo okolje.

PODPRI ZELENI ODGOVOR NA KRIZO COVID-19

Pridruži se pozivu Vladi RS, da postavi na prvo mesto ljudi in dobrobit naravnih ekosistemov, ki nam omogočajo življenje. Denarno pomoč naj zato stran od okolju škodljivih dejavnosti in jo usmeri v železniško in kolesarsko infrastrukturo, čiste energetske rešitve, okolju prijaznejše kmetijstvo in povečano lokalno oskrbo s hrano. Na ta način bomo izšli iz trenutne zdravstvene in ekonomske krize tako, da bomo hkrati znižali emisije toplogrednih plinov in se zaščitili pred grožnjami povezanimi s podnebnimi spremembami.

**PRIDRUŽI SE, PODPIŠI POZIV
pristojnim ministrom Vlade RS**

IRDO tema: družbena odgovornost, narava in trajnostni razvoj

Narava in biotska raznovrstnost

Narava v Sloveniji je izjemno bogata, z zelo visoko stopnjo biotske raznovrstnosti tako glede ekosistemov kot različnih rastlinskih in živalskih vrst v njih. Imamo najvišji delež območij Natura 2000 v Evropski uniji, 60 odstotkov našega ozemlja pokriva gozd. V Sloveniji ščitimo naravno bogastvo, ohranjamo naravno ravnovesje in raznovrstnost živih organizmov ter varujemo redke, dragocene in znamenite naravne pojave, in to ne le za nas, ki tu živimo danes, temveč tudi za naše potomce.

Vir: Ministrstvo za okolje in prostor

Narava v Sloveniji je med najbogatejšimi v Evropski uniji

Narava v Sloveniji je med bogatejšimi v Evropski uniji. Skozi generacije smo naravo v Sloveniji ohranili v takšni meri, da več kot polovico Slovenije predstavljajo območja posebnega pomena (56 % - Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote, ...). Območja Natura 2000 pokrivajo dobrih 37 % ozemlja države.

V Sloveniji živi več kot desetina vseh Natura 2000 vrst v EU

V Sloveniji živi okrog 22.000 živalskih in 3.500 rastlinskih vrst, med njimi je več kot 2.000 vrst uvrščenih na rdeči seznam (ogrožene rastlinske in živalske vrste) zavarovanih pa je več kot 800 živalskih in več kot 300 rastlinskih vrst. V okviru Nature 2000 v Sloveniji varujemo 233 živalskih in 23 rastlinskih vrst (Natura 2000 vrste), kar predstavlja nekaj več kot 10 % vseh Natura 2000 vrst in tipičnih naravnih okolij (habitatnih tipov) v EU. Živalske in rastlinske vrste so v Sloveniji v podobnem stanju, kot je povprečje Evropske unije.

Skoraj v vseh slovenskih občinah imamo območja Natura 2000 (v 204 občinah od 212 občin)

Pri večini občin (83) Natura 2000 pokriva med 5 % in 30 % ozemlja, v 23 občinah pa 80 % ozemlja ali več.

V območjih Nature 2000 živi približno 6 % prebivalcev Slovenije, ali okrog 128.000 ljudi

Območja Natura 2000 v 70 % pokriva gozd, nekaj več kot 20 % pa kmetijske površine. Naravovar-

stveni ukrepi v Natura 2000 gozdnih območjih so bili v večji meri izvedeni v državnih gozdovih, medtem ko so omenjene ukrepe v zasebne gozdove uvajali sprva s pomočjo projektih sredstev. Od leta 2017 pa se so za ukrepe v zasebnih gozdovih namenja namenjena sredstva v okviru Gozdnega sklada.

V LIFE integriranem projektu za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji projektni partnerji skupaj s strokovnjaki sodelujejo pri pripravi novega Programa upravljanja območij Nature 2000 2021–2027 v Sloveniji (PUN 2021–2027). Prvo fazo priprave vodi Zavod za varstvo narave. V teku so obsežne delavnice za določanje naravovarstvenih ciljev in strokovnih predlogov ukrepov novega PUN 2021–2027.

Evropska komisija objavila razpis LIFE v vrednosti 450 milijonov evrov

Evropska komisija je v začetku aprila letos objavila razpis za zbiranje predlogov projektov za sofinanciranje iz programa LIFE za leto 2020. Za finan-

ciranje projektov s področij ohranjanja narave, varstva okolja in učinkovite rabe virov ter podnebnih ukrepov je na voljo dobrih 450 milijonov evrov. Letos je kar precej novosti, ki so predvsem posledica ukrepov zaradi razglašene pandemije virusa COVID-19.

Biotska pestrost, biotska raznovrstnost, kaj je to?

Biotska raznovrstnost je pestrost živih organizmov in njihovih bivališč. Ob tem najprej pomislimo na število rastlinskih in živalskih vrst v deželi ali pokrajini, a poleg tega pojem biotske raznovrstnosti zajema tudi raznovrstnost bivališč ali habitatov rastlin in živali. Biotska raznovrstnost vključuje tudi gensko raznovrstnost, to je raznolikost med posameznimi osebki neke vrste. Kot se ljudje med seboj razlikujemo po višini, stasu, barvi in kodravnosti las, fizičnih sposobnostih, prostočasnih dejavnostih, zanimanjih in še marsičem, tako se tudi živali iste vrste zmeraj nekoliko razlikujejo med seboj.

Zakaj je pomembna raznolikost med pripadniki iste vrste?

Zato, ker so v spreminjajočih se razmerah v naravi ob različnih časih potrebne različne prilagoditve. Vzemimo za primer semena: v naravi le redko vzkalijo vsa hkrati. Nekatera vzkalijo hitro; takšna rastlina se lahko hitro razrase, zgodaj zacveti, proizvede veliko število semen in bo ob ugodnem vremenu zapustila veliko število potomcev. Toda ob spomladanski zmrzali bo takšna mlada rastlinica odmrla. Preživela pa bo njena vrstnica, ki je počasnejša, morda manj bujne rasti in je vzkalila pozno - ko je zmrzal že minila. Če bi vsa semena neke vrste vzkalila zgodaj, bi ob zmrzali vse mlade rastlinice propadle. In če bi vse rastline kalile, rasle, cvetele in plodile počasi in pozno, bi jim morda v letu, ko zima nastopi neobičajno zgodaj, zmanjkalo časa, da bi proizvedle svoje potomce - semena, in vrsta ne bi preživela.

Narava spodbuja enkrat ene, drugič druge lastnosti. Raznolike lastnosti med posamezniki iste vrste omogočajo, da del osebkov kljub spreminjajočim se razmeram v okolju preživi. Biotska pestrost je torej še posebej pomembna v času klimatskih sprememb! Nujno potreben del ekosistema so tudi vrste, ki niso uporabne ali kako drugače koristne za človeka; v naravnem ekosistemu imajo svoje mesto v prehranski verigi. V predindustrijski dobi je bil vpliv človeka na naravo razmeroma majhen. Pridobitve civilizacije pa so prinesle porast človeštva in pospešeno rabo naravnih vi-

rov, kar je sprožilo spreminjanje in krčenje naravnih življenjskih prostorov. Zaradi gradenj, širjenja naselij in njiv, kopov mineralnih surovin ali golo-sečnje gozdov naravni habitati popolnoma izginejo. Druge človekove aktivnosti, na primer sečnja, košnja, paša, plovba, rekreacija, pa te habitate spreminjajo.

Biotska raznovrstnost v Sloveniji

Slovenija je ena izmed vročih točk biotske raznovrstnosti v Evropi. Naše ozemlje leži na stičišču alpske, panonske, dinarske in sredozemske biogeografske regije. Zaznamujejo ga razgiban relief, raznolika kamninska podlaga ter pestre talne in klimatske razmere. Posledica tako raznolikih dejavnikov je velika pestrost ekosistemov ter rastlinskih in živalskih vrst. Znanstveniki so v Sloveniji doslej zabeležili približno 24.000 vrst živih bitij. Med temi je kakšnih 3.200 vrst višjih rastlin, 1.200 vrst alg, 3.000 vrst gliv in 15.000 vrst živali. Več kot četrtina živalskih vrst je endemičnih. Slovenija je po številu vrst na kvadratni kilometer ozemlja absolutna prvakinja v Evropi. Po nekaterih kazalcih biotske pestrosti sodi med najbogatejše celo na svetu. V evropskem merilu pomembni ekosistemi so predvsem širni gozdovi, ki pokrivajo več kot polovico dežele. Naša dežela je domovina kraska, ki se postavlja z najbogatejšim jamskim živalstvom na svetu. Slovenija pokriva skromnih 0,004 odstotka zemeljskega površja, a je hkrati bivališče več kot 2 odstotkov znanih kopenskih živalskih vrst. Ne glede na takšno vrstno bogastvo so tudi v naši državi opazni trendi zmanjševanja biotske pestrosti. Velikega krčenja so bila deležna mokrišča, ki so bila v preteklih desetletjih izsušena za potrebe kmetijstva. Tista, ki so ostala, so v zadnjem času pod hudim pritiskom urbanizacije. Škoda je utrpela tudi tradicionalna kmetijska krajina, ki je zaradi potrebe po čim cenejši, monokulturni pridelavi hrane z uporabo agrokemičnih sredstev vse bolj biotsko osiromašena. Vsak prebivalec Slovenije ima teoretično na voljo en hektar slovenskega ozemlja, a izkorišča ekosistemske usluge kar štirih in pol hektarjev kopnega.

Več.

Vir: Publikacija Zavod RS za varstvo narave

Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030

(Predstavitve je bila 20. maja 2020)

Podnebne spremembe in degradacija okolja življenjsko ogrožajo Evropo in svet. Da bi Evropa premagala ta izziv, potrebuje novo strategijo za rast za preoblikovanje Unije v sodobno gospodarstvo, ki bo učinkovito izkoriščalo vire in bo konkurenčno,

- v katerem do leta 2050 ne bo več neto emisij toplogrednih plinov,
- katerega gospodarska rast ne bo vezana na rabo virov in
- v katerem nihče ne bo prezrt.

Evropski zeleni dogovor je naš časovni načrt za vzpostavitev trajnostnega gospodarstva EU. Ta cilj bomo dosegli, tako da bomo podnebne in okoljske izzive spremenili v priložnosti na vseh področjih politike in omogočili prehod, ki bo pravičen in vključujoč za vse. EU bo zagotovila finančno podporo in tehnično pomoč ljudem, podjetjem in regijam, ki jih bo prehod na zeleno gospodarstvo najbolj prizadel. V okviru mehanizma za pravični prehod se bo v obdobju 2021–2027 v najbolj prizadetih regijah mobiliziralo najmanj 100 milijard evrov.

Zakaj moramo zaščititi biotsko raznovrstnost?

Biotska raznovrstnost je **bistvena** za življenje. Od nje sta odvisna naš planet in gospodarstvo. Samo zdrava narava dobro obrodi in nas varuje.

Biotska raznovrstnost in ekosistemi nam zagotavljajo hrano, zdravje in zdravila, surovine ter omogočajo rekreacijo in dobro počutje. Čistijo tudi zrak in vodo, ohranjajo podnebno ravnovesje, pretvarjajo odpadke v vire, zagotavljajo pogoje za opravevanje, gnojijo poljščine ter še mnogo več.

Povezanost gospodarstva in narave: **polovica svetovnega BDP** (40 bilijonov evrov) je odvisna od narave. Zaradi netrajnostnih oblik človekovih dejavnosti je izguba narave hitrejša kot kdajkoli prej. Svetovna populacija rastlinskih in živalskih vrst se je v **zadnjih 40 letih zmanjšala za 60 %**. Enemu milijonu vrst grozi izumrtje.

Izguba biotske raznovrstnosti in podnebna kriza sta med seboj povezani in stanje obeh se vzajemno poslabšuje.

Ukrepi za obnovo gozdov, zemljišč in mokrišč ter vzpostavitev zelenih površin v mestih so ključni za ublažitev posledic podnebnih sprememb do leta 2030.

Cilji nove strategije EU za biotsko raznovrstnost

Vzpostavitev zaščitenih območij za najmanj:

- ⇒ **30 % površin** v Evropi,
- ⇒ **30 % morskih površin** v Evropi,
- ⇒ Uvesti je treba strožjo zaščito preostalih primarnih in starih gozdov v EU ter nov pravni okvir za obnovo narave, vključno z zavezujočimi cilji do leta 2021.

Za obnovo degradiranih ekosistemov na kopnem in morju v Evropi moramo:

- ⇒ **povečati obseg ekološkega kmetovanja in značilnosti biotske raznovrstnosti** na kmetijskih zemljiščih,
- ⇒ **zaustaviti in obrniti trend zmanjšanja števila opravevalcev,**
- ⇒ **zmanjšati uporabo in tveganja pesticidov za 50 % do leta 2030,**
- ⇒ **povrniti najmanj 25 tisoč km** rek EU v stanje pred njihovo regulacijo,
- ⇒ **posaditi 3 milijarde** dreves do leta 2030.

Sprostitev 20 milijard evrov na leto za obnovo biotske raznovrstnosti prek različnih virov, vključno s skladi EU ter nacionalnim in zasebnim financiranjem. Vidiki naravnega kapitala in biotske raznovrstnosti bodo vključeni v poslovne prakse.

EU mora **prevzeti vodilno vlogo v svetu** pri reševanju svetovne krize upada biotske raznovrstnosti. To stališče bo zagovarjala tudi na Konferenci pogodbenic Konvencije o biotski raznovrstnosti oktobra 2021. [Informativni pregled: Vrnitev v naša življenja.](#)

Gospodarski vpliv biotske raznovrstnosti

Polovica svetovnega BDP (okoli 40 bilijonov evrov) je odvisna od narave.

Tri največje gospodarske panoge:

- Gradbeništvo,
- Kmetijstvo.
- Živila in pijača.

Te panoge so zelo odvisne od narave in skupaj ustvarijo **več kot 7 bilijonov evrov**.

Koristi ohranjanja biotske raznovrstnosti za gospodarstvo:

- z ohranjanjem morskih virov bi se letni dobiček sektorja morske hrane povečal za več kot **49 milijard evrov**,
- z zaščito priobalnih mokrišč bi se zmanjšala škoda zaradi poplav, zato bi zavarovalniški sektor prihranil približno **50 milijard evrov letno**.

Ekonomsko-socialni stroški, če ne ukrepamo

- **Ekonomsko-socialni stroški neukrepanja v EU** v zvezi z okoljskimi in podnebnimi vprašanji bi bili ogromni, saj bi to privedlo do pogostih skrajnih vremenskih dogodkov in naravnih nesreč, **prav tako pa bi se BDP Unije zmanjšal za do 2 %**, v nekaterih delih EU pa celo več.
- Izguba biotske raznovrstnosti bo zmanjšala donos pridelkov in ulov rib, povečala gospodarske izgube zaradi poplav in drugih nesreč ter omejila potencial virov za nova zdravila.
- Več kot **75 % kmetijskih kultur v svetu, namenjenih prehrani**, je odvisnih od živalskega pridelovanja.
- Po napovedih naj bi se svetovni donos riža, koruze in pšenice v povprečju zmanjšal **od 3 % do 10 % za vsako dodatno stopinjo** nad preteklimi ravnmi.

Ustvarjanje delovnih mest

Obnova narave pomeni neposredna in posredna delovna mesta, ki prispevajo k oživitvi lokalnih skupnosti.

Ocenjuje se, da **omrežje Natura 2000** podpira **104**

tisoč neposrednih delovnih mest v dejavnostih upravljanja in ohranjanja zaščitene območij ter **174 tisoč delovnih mest v EU** (posrednih in neposrednih zaposlitev), pri čemer letne naložbe za upravljanje in obnovo omrežja znašajo 6 milijard evrov. V prihodnje se pričakuje, da bi potrebe po biotski raznovrstnosti lahko ustvarile **do 500 tisoč delovnih mest**.

Z omrežjem Natura 2000 je neposredno ali posredno povezanih 1,3 milijona od 9,6 milijonov delovnih mest v **kmetijstvu EU**. **Turistični sektor** v Evropi zaposluje 12 milijonov ljudi. Od teh je 3,1 milijona povezanih z zaščitene območji, kot je Natura 2000.

Od 25 % deleža proračuna EU, namenjenega **podnebnim ukrepom**, bo znaten del vložen v biotsko raznovrstnost in rešitve, ki upoštevajo naravo.

Javno posvetovanje o Evropskem zelenem dogovoru

Evropska komisija je do 17. junija odprla javno posvetovanje o Evropskem podnebnem paktu. Na osnovi pridobljenih mnenj o vidikih zakonodaje in politik EU, bo Evropska komisija dokončno oblikovala svoje predloge.

Zeleni dogovor je nova strategija EU za boj proti podnebnim spremembam, ki naj bi evropsko gospodarstvo naredila trajnostno, čistejšo, varnejše in bolj zdravo.

Da bi to dosegli, je ključnega pomena vključiti javnost kot celoto – vzbuditi novo kulturo ozaveščanja in sprožiti oprijemljive skupne ukrepe.

Podnebni pakt, ki bo predstavljen v tretjem četrtletju leta 2020, bo spodbuda za to široko družbeno mobilizacijo – ki bo združevala ljudi, industrijo, civilno družbo in javne organe na vseh ravneh.

EU v njegovo pripravo vključuje javnost in vsak državljan lahko svoje mnenje poda na <https://europa.eu/!tk48mN>.

Želite prebrati še [več...](#)

A CSR Europe Initiative:

THE EUROPEAN PACT 4 SUSTAINABLE INDUSTRY

DO YOUR PART TO MAINSTREAM SUSTAINABILITY:
GET OUR SOCIAL MEDIA TOOLKIT **HERE NOW !**

Kampanja: Evropski pakt za trajnostno industrijo

Pakt za trajnostno industrijo je eden od glavnih ciljev CSR Europe. Gre za orodje za ustvarjanje vseevropskega gibanja, ki bo potekalo na lokalni in mednarodni ravni, za okrepitev vodenja in prizadevanja za trajnostno Evropo 2030.

S paktom podjetja in panožne zveze izražajo aktivno in stalno ZAVEZANOST SODELOVANJU na vseh ravneh, od lokalne do globalne, z namenom:

- Skrbeti za zdravje ljudi, družin, delovna mesta, okolje in podnebje;
- Povečati odpornost podjetij in podpirati nove oblike vodenja, podjetništva in trajnostnih financ, ki ustvarjajo vrednost za družbo;
- Zaščititi in ustvarjati delovna mesta ter inovacije gospodarskih dejavnosti v okviru socialno vključujoče in pravične tranzicije.

Več informacij o paktu in kako se mu lahko pridružite, najdete [TUKAJ](#).

CSR Europe je sredi maja 2020 začela kampanjo za Evropski pakt za trajnostno industrijo.

Kako se pridružite kampanji? Z uporabo our [Social Media Toolkit](#) za LinkedIn in Twitter.

Kako dolgo bo potekala kampanja? Do konca leta 2020.

Vprašanja in odgovori o Evropskem paktu za trajnostno industrijo.

A CSR Europe Initiative:

THE EUROPEAN PACT 4 SUSTAINABLE INDUSTRY

DO YOUR PART TO MAINSTREAM SUSTAINABILITY:
GET OUR SOCIAL MEDIA TOOLKIT **HERE NOW !**

Ohranjanje statusa quo ni več mogoče. V preteklih tednih je na tisoče podjetnic in poslovnežev iz vseh sektorjev kršilo stare navade in prevzelo prenovljen podjetniški duh, ki ga poganja želja po sodelovanju, skrbi za ljudi in ustvarjanju vrednosti za družbo. Ko počasi ustvarjamo svojo pot iz zdravstvene krize, ki jo je povzročil koronavirus (COVID-19) moramo to miselnost negovati in gojiti, ne da bi se ustavili pri nevdržnih poslovnih modelih. Z besedami Fransa Timmermansa, izvršnega podpredsednika komisije von der Leyenove, vemo, česa ne želimo več: »Počasnega, linearnega in močno ogljičnega gospodarstva, ki se sicer bori za povečanje stopnje zaposlenosti in kakovosti življenja, hkrati pa izčrpava naravne vire, proizvaja nevarne odpadke in strupene onesnaževalce, ogroža prebivalstvo in industrijo, da podnebnih sprememb niti ne omenimo. «

Kot odgovor na COVID-19 je kar 380 Izvršnih direktorjev v preteklih mesecih potrdilo poziv k ukrepanju za novo pogodbo za Evropo; zdaj pozivajo poslovne vodje, njihove industrijske federacije in oblikovalce politik EU, naj združijo moči v evropskem paktu za trajnostno industrijo.

Ambicija Pakta je jasna: doseči standardizacijo od spodaj navzgor. Do leta 2024, upajo, bodo vse evropske industrijske federacije uvedle zrelo strategijo trajnostne industrije.

Z drugimi besedami, z Evropskim paktom za trajnostno industrijo imajo družbe edinstveno priložnost: zgraditi novo, boljšo Evropo, ki ima v svojem jedru trajnost, podnebne ukrepe in vključenost.

Naslednji korak? Zainteresirana podjetja in panožne zveze so povabljeni, da izrazijo zanimanje za pristop k Paktu.

Pakt bo odprt na vrhu evropskih ciljev SDG med 26. in 30. oktobrom 2020, ko se bo zbrala množica lokalnih, evropskih in svetovnih akterjev sprememb in nadaljevala z akcijsko usmerjenimi sodelovanji.

Evropska komisija

Trajnostna industrija

Evropski zeleni dogovor

Decembar 2019
#EUGreenDeal

Za doseganje podnebnih in okoljskih ciljev EU je potrebna nova **industrijska politika, ki temelji na krožnem gospodarstvu.**

➤ Od leta 1970 do leta 2017 se je letni svetovni obseg pridobivanja surovin **potrojil** in še narašča.

Vir: Mednarodni forum za vire, [poročila o nepovratni za svetovne vire](#), iz leta 2019.

➤ Več kot **90%** izgube biotske raznovrstnosti in pritiska na vodne vire izhaja iz pridobivanja in predelave naravnih virov.

Vir: Mednarodni forum za vire, [poročila o nepovratni za svetovne vire](#), iz leta 2019.

➤ Industrija EU je odgovorna za **20%** emisij v EU.

Vir: Evropska komisija, [poročila o napredku na področju podnebnih ukrepov v EU](#), iz leta 2019.

➤ Zgolj **12%** materialov, ki jih uporablja industrija EU, je recikliranih.

Vir: [Eurostat](#), podatki za leto 2016.

EU bo marca 2020 sprejela industrijsko strategijo, ki bo podprla zeleno preobrazbo.

- Industriji je treba pomagati pri njeni **posodobitvi in izkoriščanju priložnosti** doma in po svetu.
- Eden ključnih ciljev bo spodbuditi razvoj **novih trgov za podnebno nevtralne in krožne izdelke.**

Razogljičenje in posodobitev **energetsko intenzivnih panog, kot sta jeklarska in cementna industrija**, sta ključnega pomena.

Komisija bo predstavila predlog, ki bo podprl brezogljicho proizvodnjo jekla do leta 2030.

Nov akcijski načrt za krožno gospodarstvo bo prispeval k posodobitvi gospodarstva EU

Komisija bo predstavila politiko glede „trajnostnih izdelkov“, ki bo dala prednost zmanjšanju in ponovni uporabi materialov pred recikliranjem. Določene bodo minimalne zahteve za preprečevanje vstopa okolju škodljivih izdelkov na trg EU in obravnavane lažne zelene trditve.

Prizadevanja bodo najprej osredotočena na sektorje, ki zahtevajo veliko virov, kot so:

tekstil

gradbeništvo

elektronika

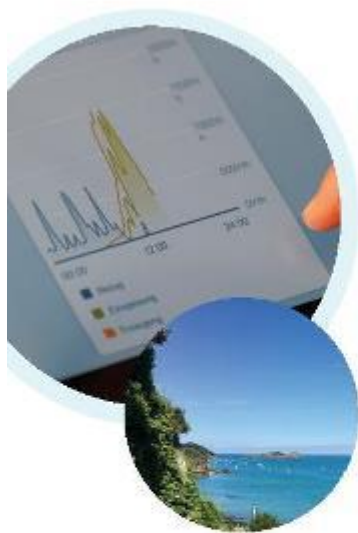
plastika

Komisija bo predlagala ukrepe, s katerimi bo zagotovila, da bo do leta 2030 mogoče **vso embalažo v EU ponovno uporabiti ali reciklirati**.

Novi poslovni modeli, ki temeljijo na najemanju blaga in storitev, bodo prispevali k **preusmeritvi vzorcev porabe z izdelkov za enkratno uporabo in izdelkov z omejeno uporabo**.

- ▶ Evropa potrebuje digitalni sektor, ki v središče postavlja trajnostnost in zeleno rast. Digitalizacija prinaša nove priložnosti za:
  - spremljanje onesnaženosti zraka in vode,
  - spremljanje in optimizacijo uporabe energije in naravnih virov.

- ▶ Komisija bo preučila koristi sistemov vračanja za potrošnike. Ti bodo ljudi spodbudili k vračanju naprav, kot so mobilni telefoni, tablični računalniki in polnilniki, ki bodo reciklirane.

Prehod je priložnost za spodbujanje trajnostnih gospodarskih dejavnosti, naravnanih na ustvarjanje delovnih mest.

IRDO tema: družbena odgovornost, narava in trajnostni razvoj

Zeleni Vodnik po izjemnih drevesih v mestnih parkih Maribora

Zvočna knjiga je v mp3 obliki na voljo uporabnikom storitev Knjižnice slepih in slabovidnih Minke Skaberne v Ljubljani. V tej edinstveni slovenski knjižnici je v digitalnem zapisu na voljo 5.644 del slovenskih in tujih avtorjev. Omenjena zvočna knjiga je prva in trenutno edina med njimi iz področja naravoslovja, natančneje botanike.

Avtor: Borut Ambrožič

Ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. dr. Aleksandra Pivec je prevzela častno pokroviteljstvo nad projektom ZVOČNA KNJIGA – Vodnik po izjemnih drevesih v mestnih parkih Maribora. Ob predstavitvi zvočne knjige, 22. maja 2020, ki jo je Hortikulturno društvo Maribor predstavilo javnosti ob Mednarodnem dnevu biotske raznolikosti, je izrazila podporo trajnostnih projektom, ki jih uresničuje mariborsko društvo. Članice in člani društva so skozi zgodovino uspeli zasaditi urbane, zelene dele mesta, ki še danes razveseljujejo sprehajalce oziroma obiskovalce.

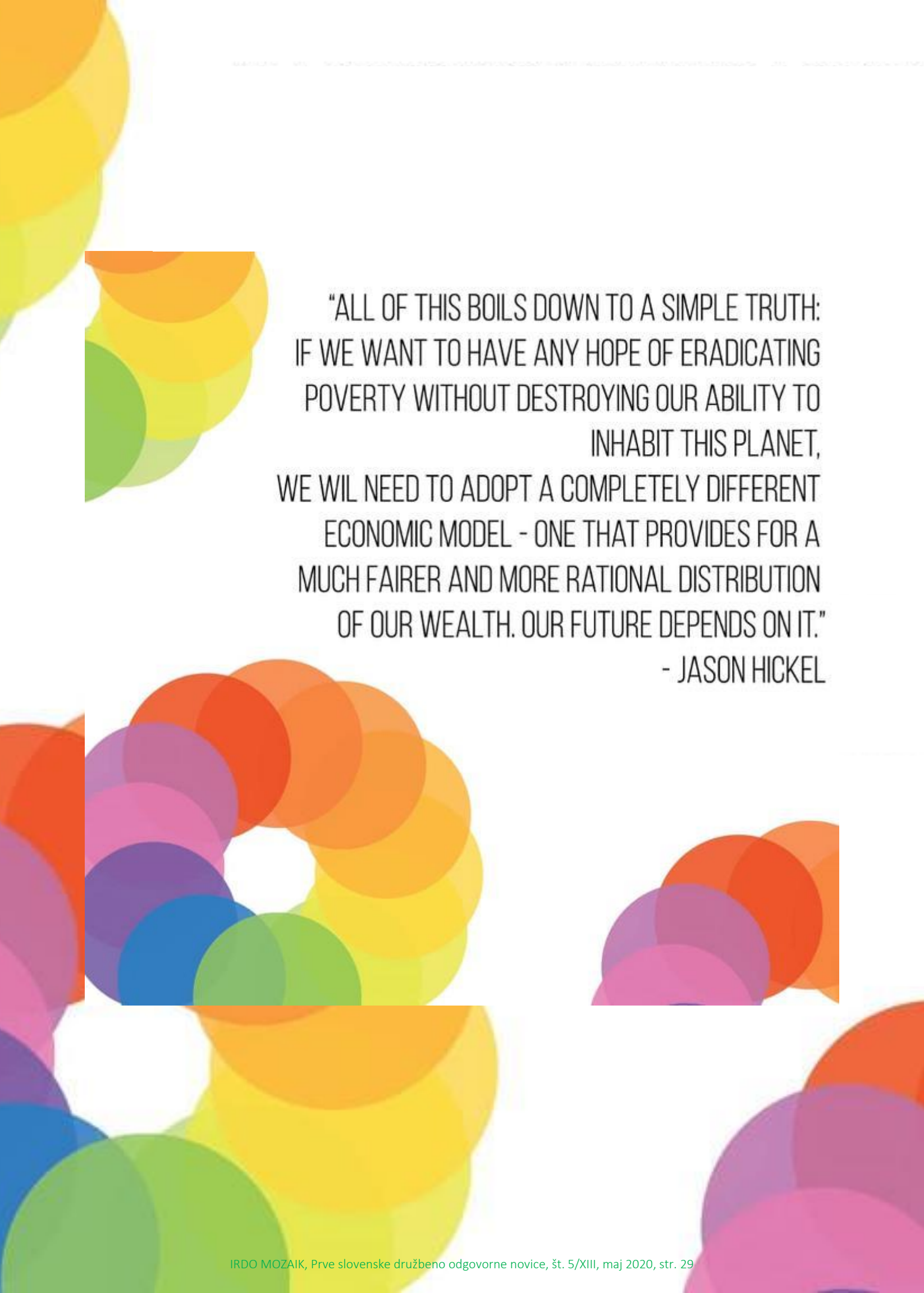
Med njimi izstopajo Kamniški drevored (leta 1895), Tomšičev drevored (od leta 1886 do 1905), drevored na Urbanskem platoju, t. i. Kamniški drevored, drevesna zasaditev Kalvarije in pa seveda mariborski Mestni park, ki zaradi svoje biotske raznovrstnosti izstopa v evropskem merilu in je oblikovana naravna vrednota. Oblikovana naravna vrednota je del narave, ki so jo ljudje izoblikovali skozi čas z namenom izobraževati, vzgajati, uživati in doživljati lepote narave. Danes se oblikovana narava najpogosteje pojavlja v obliki drevoredov, parkovnih zasaditev, skupine dreves, botaničnih vrtov, alpinetumov in arboretumov. Skoraj vse navedeno najdemo tudi v Mariboru in okolici.

V trajnostni publikaciji, ki so jo uredili trije člani Hortikulturnega društva Maribor, in sicer: Lea Zinauer, Karin Bejo in Borut Ambrožič, je na 51. straneh zbran foto in pisni material, ki širši javnosti predstavlja zelene zaklade mesta Maribor. Knjiga je v lanskem letu prejela tudi zahvalo v katego-

riji socialnih inovacij v okviru natečaja Štajerske gospodarske zbornice za najboljše inovacije v Podravju.

Z namenom omogočati dostopnost informacij in s tem tudi vključiti v vse sfere življenja ranljive skupine je bila na pobudo Boruta Ambrožiča, predsednika Hortikulturnega društva Maribor in člana Sveta invalidov MOM, publikacija pretvorjena v zvokovno obliko. Trajnostni projekt ZVOČNA KNJIGA - Vodnik po izjemnih drevesih v mestnih parkih Maribora je nastal na pobudo Boruta Ambrožiča, predsednika Hortikulturnega društva Maribor in člana Sveta invalidov MO Maribor. V sodelovanju z Radiem Maribor, Knjižnico slepih in slabovidnih Minke Skaberne iz Ljubljane, Medobčinskim društvom slepih in slabovidnih Maribor, ki združuje članstvo iz 34 občin v Podravju in na Koroškem ter dramskim igralcem Bojanom Maroševičem je nastala posebna zvočna knjiga. Posebna zahvala gre v tem trajnostnem projektu tudi aktivni članici Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Maribor, gospe Darinki Lozinšek, ki je uspešno koordinirala komunikacijo med nosilcem projekta Hortikulturnim društvom Maribor in Knjižnico slepih in slabovidnih Minke Skaberne iz Ljubljane.

Omenjena zvočna knjiga je v mp3 obliki na voljo uporabnikom storitev Knjižnice slepih in slabovidnih Minke Skaberne v Ljubljani. V tej edinstveni slovenski knjižnici je v digitalnem zapisu na voljo 5.644 del slovenskih in tujih avtorjev. Omenjena zvočna knjiga je prva in trenutno edina med njimi iz področja naravoslovja, natančneje botanike.

“ALL OF THIS BOILS DOWN TO A SIMPLE TRUTH:
IF WE WANT TO HAVE ANY HOPE OF ERADICATING
POVERTY WITHOUT DESTROYING OUR ABILITY TO
INHABIT THIS PLANET,
WE WILL NEED TO ADOPT A COMPLETELY DIFFERENT
ECONOMIC MODEL - ONE THAT PROVIDES FOR A
MUCH FAIRER AND MORE RATIONAL DISTRIBUTION
OF OUR WEALTH. OUR FUTURE DEPENDS ON IT.”
- JASON HICKEL

IRDO razmišljanje

Individualizem, družbena odgovornost, družbene dejavnosti, soodvisnost

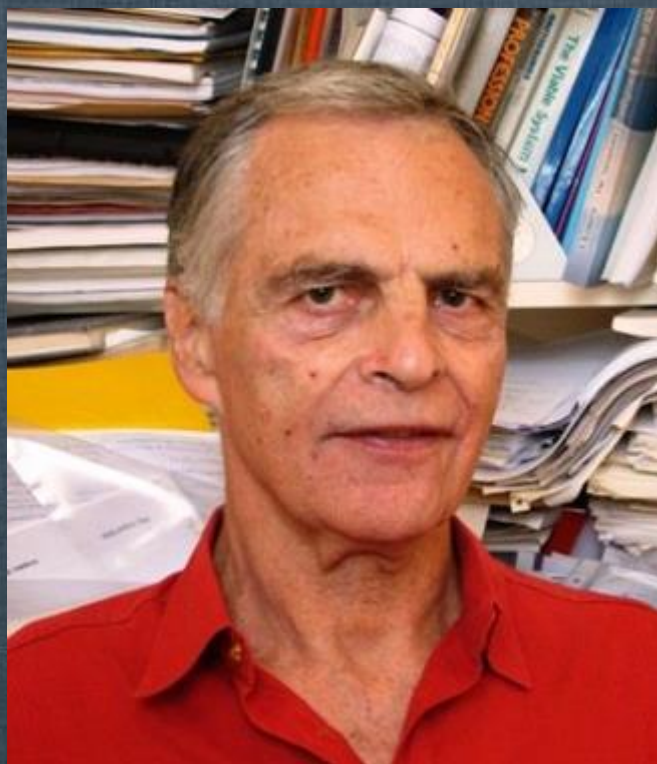
Ali bi šteli zdravstveno, starostno in invalidsko zavarovanje ter druge oblike solidarnosti med ljudmi za oblike prakticanja družbene odgovornosti?

Avtor: **Matjaž Mulej, st., Maribor**

Prvi premislek: v slovenski sedanji praksi so zavarovanja urejena pravno, torej jih ne bi mogli šteti v družbeno odgovornost (formalno), ki je po definiciji iz ISO 26000 nadgradnja pravno urejenih pravic in dolžnosti ljudi kot posameznikov kot rednih plačnikov in občasnih uporabnikov, kadar take storitve kdo potrebuje, organizacij kot zaposlovalcev in drugega dela plačnikov, zainteresiranih za zdrave sodelavce in občane, in pooblaščenih družbenih organov, kot so država, zavod za socialno zavarovanje, kot skrbnikov, da se zbrana sredstva porabijo kar se da pametno. Velika odgovornost, a bolj službena kot družbena? Vseh sedem načel družbene odgovornosti se najbrž prakticira: 1. uradna odgovornost, 2. preglednost, 3. etičnost, 4. spoštovanje interesov deležnikov, 5. spoštovanje vladavine prava, 6. spoštovanje mednarodnih norm in 7. spoštovanje človekovih pravic. Zajemajo jih kodeksi.

»Veliko je družbene odgovornosti, a je usmerjena v dobrodelnost, manj v druge vsebine iz ISO 26000«

Drugi premislek: tudi v slovenski praksi obstajajo zdravstvene in podobne storitve, ki niso vključene v program socialnega zavarovanja. Nedavno so ljudje pokazali izjemno veliko solidarnost, da je neki otrok lahko šel na izjemno drag zdravniški poseg v tujino. To ni edini primer, le za izjemno visok znesek je šlo, temu primeren je bil tudi odziv medijev. Primer je zgleden. Kaže, da vsaj v takih primerih velik del prebivalcev Slovenije ni individualistično ozek, omejen, sebičen. Veliko je družbene odgovornosti, a je usmerjena v dobrodelnost, manj v druge vsebine iz ISO 26000 (1. Upravljanje organizacij, 2. Človeške pravice, 3. Delovna

Zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej

razmerja, 4. Naravno okolje, 5. Poslovne prakse, 6. Odjemalci, 7. Vključevanje v širšo družbo in njen razvoj).

Tretji premislek: tudi v slovenski praksi obstaja brezplačna zdravniška ambulanta. Vseh sedem načel in vsebin se prakticira preko okvirov službene dolžnosti, je praksa družbene odgovornosti, kolikor lahko presodim od daleč iz javnih občil. Presega socialno zavarovanje.

Četrty premislek: socialnega zavarovanja nimajo niti od nekdanj niti vsi. V ZDA ga nimajo kot splošnega niti zdaj. Predsednik Obama je vključeni del prebivalstva z zakonom razširil, njegov naslednik

Trump ga je zopet zožil. Znižal je tudi skrb za naravno okolje. Daje prednost individualizmu v korist najbolj bogatih (preko njihovih dejanskih potreb) pred družbeno odgovornostjo, četudi omejeno na dobrodelnost, da o drugih vsebinah niti ne govorimo. V Evropi je drugače. Starostno zavarovanje je v poznem 19. stoletju najprej uvedlo nemško podjetje Siemens, nato Bismarckova vlada pod cesarjem Vilhelmom (ki je bil cesar Prusov, potem Nemcev po njihovi združitvi), a za tako visoko starost, da bi danes delali do 102. leta. Mimogrede: Nemčija je kot ena država stara slabih 150 let, nič več. Nastala je tako, da so kneževine postale pokrajine in so prenesle del pooblastil na zvezno raven.

»Kdor se počuti nepomemben, si jemlje pravico do neodgovornosti, saj ga ne upoštevajo.«

Peti premislek: integriteta je pojem, ki izraža celovitost in poštenost. Posredno pove, da ni pošten, kdor ni celovit, ampak enostranski. Ker je človek po naravi in poklicu neogibno enostranski, vodi do nujne integritete sposobnost in volja sprejeti dejstvo, da smo zato soodvisni. Z razlikami se pač med seboj dopolnjujemo, a med praktično soodvisne sprejemamo raje (družbeno) odgovorne.

Šesti premislek: Yuval Noah Harari (2019) pove med drugim v knjigi '21 nasvetov za 21. stoletje' tudi to: »Boj proti nepomembnosti je veliko težji od boja proti izkoriščanju«. Kdor se počuti nepomemben, si jemlje pravico do neodgovornosti, saj ga ne upoštevajo. Ni torej čudno, da samo petina zaposlenih dela zagnano, z notranjo motivacijo, ki jo zunanja motivacija – upoštevanje v obliki poslušanja in nagrajevanja ter spoštovanja strokovnosti in tako naprej – dopolnjuje in aktivira. Očitno jim ne dajejo občutka soodvisnosti.

Sedmi premislek: Aisley Harris v članku 'Dobrodelni kapitalizem' (v Globalu, Februar 2020) citira Ananda Giridharadasa mnenje, da človekoljubje milijarderjev ne more rešiti družbe. Se strinjам, saj zajema samo dobrodelnost, vse ostale pojavne oblike družbene odgovornosti pa dosti manj ali nič. Je dragocena, a ne zadošča, da človeštvo nadomesti neoliberalno zlorabo ljudi in na-

rave z družbeno odgovorno družbo. Brez slednje ne vidimo poti iz sedanje globalne družbeno-ekonomske krize, si je povedalo človeštvo po svojih globalnih skupnih organih - OZN in ISO.

Osmi premislek: pooblastila kot izraz soodvisnosti. Vsaka organizacija (po slovensko: združba) nastane tako, da se ljudje združijo, ker dela svojih potreb, interesov in želja ne morejo zadovoljevati kot posamezniki, od družine vse do globalnih skupnih organov – OZN in ISO in podobnih. Na njih iz enakih razlogov prenesajo del svojih pravic in dolžnosti, pooblastijo organe združbe, da za njih skrbijo. To morajo organi početi z družbeno odgovornostjo, 'preseljeno' v pravno in politično odgovornost.

Deveti premislek: solidarnost ali soodvisnost – kaj je ljudem bližje in bolj stvarno, bližje celovitosti in odgovornosti do družbe, torej do ljudi in narave? Pravzaprav ni smiselno reči, da vplačujemo v sklade socialnega zavarovanja, se združujemo v družine, krajevne skupnosti, občine, pokrajine, države, združene države (kot so ZDA, Indija, Argentina, Brazilija, Mehika, Avstralija, Rusija, Nemčija, Italija, Španija, afriške države in tako dalje), ko in ker dojamemo, da smo soodvisni, ne zgolj solidarni, ker smo dobrodušni.

»Individualizem je torej naravna lastnost ljudi, a postane škodljiv, kadar ga ne dopolnjuje družbena odgovornost.«

Deseti premislek: soodvisnost in individualizem se prepletata. V Titovi Jugoslaviji smo iz Slovenije in Hrvatske kar veliko dajali v zvezni sklad, da bi se z naložbami pospeševal razvoj južnih republik. Tisti, ki so razmišljali bolj individualistično, morda celo egoistično, so videli v tem skladu manjšanje možnosti za naložbe in razvoj Slovenije in Hrvatske. Če ne prej, so ob razpadu Jugoslavije morali uvideti, da so jim južne republike zagotavljale prodajo in s tem obstoj, delovna mesta in razvoj. Šele tedaj, ko so vzpostavili soodvisnost – imenovano poslovno in/ali politično partnerstvo – v drugih predelih sveta, jim je zopet šlo bolje.

Individualizem je torej naravna lastnost ljudi, a postane škodljiv, kadar ga ne dopolnjuje družbena odgovornost, saj se omejuje na osebno odgovornost, pozablja na soodvisnost, zato na celovitost. Tako povzroča spreglede, zato težave, namesto da probleme rešuje.

»Zaradi svojega individualizma (npr. kot države članice EU) ne morejo zadovoljevati svojih potreb, ker so premalo družbeno odgovorne.«

V družbenih dejavnostih torej prepoznavamo, da je družbena odgovornost tako pomembna, da jo pravno podpiramo. Podobno smo jo pravno podprli v letošnjem trudu, da bi premagali pandemijo. V obliki socialnega zavarovanja, javnega šolstva, javnega in prostovoljnega športnega in kulturnega delovanja poskušamo obvladovati druge, tako rekoč nenehne pandemije, ki po znanih podatkih povzročajo še več težav in smrti kot novi korona virus.

Sedanja težava, da Evropska unija in Organizacija združenih narodov – po oceni ljudi, ki od teh organov pričakujejo zadovoljevanje svojih potreb – ne

zmoreta napraviti dovolj za njih, ima svoje korenine v tem, da so premalo dojeli svojo soodvisnost in so prenesli na njiju premalo pooblastil. Zaradi svojega individualizma (npr. kot države članice) ne morejo zadovoljevati svojih potreb, ker so premalo družbeno odgovorne.

Primer: Maršalov plan, s katerim so ZDA po drugi svetovni vojni pomagale obnoviti razrušeno Evropo, je v prvi fazi pomenil darovanje tistega, kar so ZDA imele odveč, in zaposlitev mnogih na obeh straneh Atlantika. V drugi fazi so si ZDA že toliko podredile evropske države, da so sklade tega plana morale porabiti v ZDA. Soodvisnost, ne (več) solidarnost, morda celo pretiran individualizem (kajti podoben plan omenjajo organi EU kot pot iz krize 2020 in nesmiselno govorijo o solidarnosti, saj gre v resnici za soodvisnost med državami članicami EU).

Foto: Pixabay, <https://www.pexels.com/>

Primer dobre prakse

Slovenijo je zajel Virus idej

Zapis o nastajanju unikatne knjige VIRUS IDEJ, ki ima 100 soavtorjev - med pobudniki njenega nastanka sta pisateljica in motivatorica Petra Škarja in Jelka Verk iz More than Beauty - ja.

Pripravila: Jana Petkovšek Štakul

Karanteno mnogi doživljajo kot spremembo, ki spravlja v stres, negotovost, celo depresijo in strah. So pa kljub temu, da so morali ostati doma ali pa so celo izgubili službo, številni taki, ki so si vzeli čas zase, za svoje talente in so ostali pozitivni in še bolj ustvarjalni.

»Križa iz človeka potisne na plano njegovo pravo osebnost, še bolj poudari talente in potencialne. In v času karantene so nekateri posamezniki še bolj ustvarjalno pisali, risali, ustvarjali zgodbe, pesmi, beležili anekdote. Da ves ta ustvarjalni potencial ne bi ostal nekje pozabljen, smo ljudi pozvali, naj nam pošljejo svoje prispevke in sedaj jih bomo tudi objavili,« je napovedala Petra Škarja iz Založbe 5ka.

Pobudo za nastanek knjige z razmišljanji ljudi, ki dajo upanje, nam dajo nove ideje, pobožajo srce in nahranijo dušo, je dal Darko Begić na Facebooku, zasledila in tudi takoj posvojila pa jo je Jelka Verk iz More than Beauty, ki tako kot založba 5ka deluje v Katapultu. In Jelka Verk ter Petra Škarja sta tako v času, ki ga je med drugim zaznamovala tudi akcija Maske za vse, ki je mobilizirala množico entuziastičnih prostovoljcev, odločno stopili v akcijo.

Knjigo so naslovlili Virus idej, v njej bo okoli 100 različnih prispevkov ustvarjalnih posameznikov. Vse prispevke, ki so jih dobili na elektronski naslov Založbe 5ka, bodo objavili na spletni strani in Facebook profilu založbe. Knjiga bo izšla konec maja v predvideni nakladi 1000 izvodov, napovedujeta Jelka Verk in Petra Škarja.

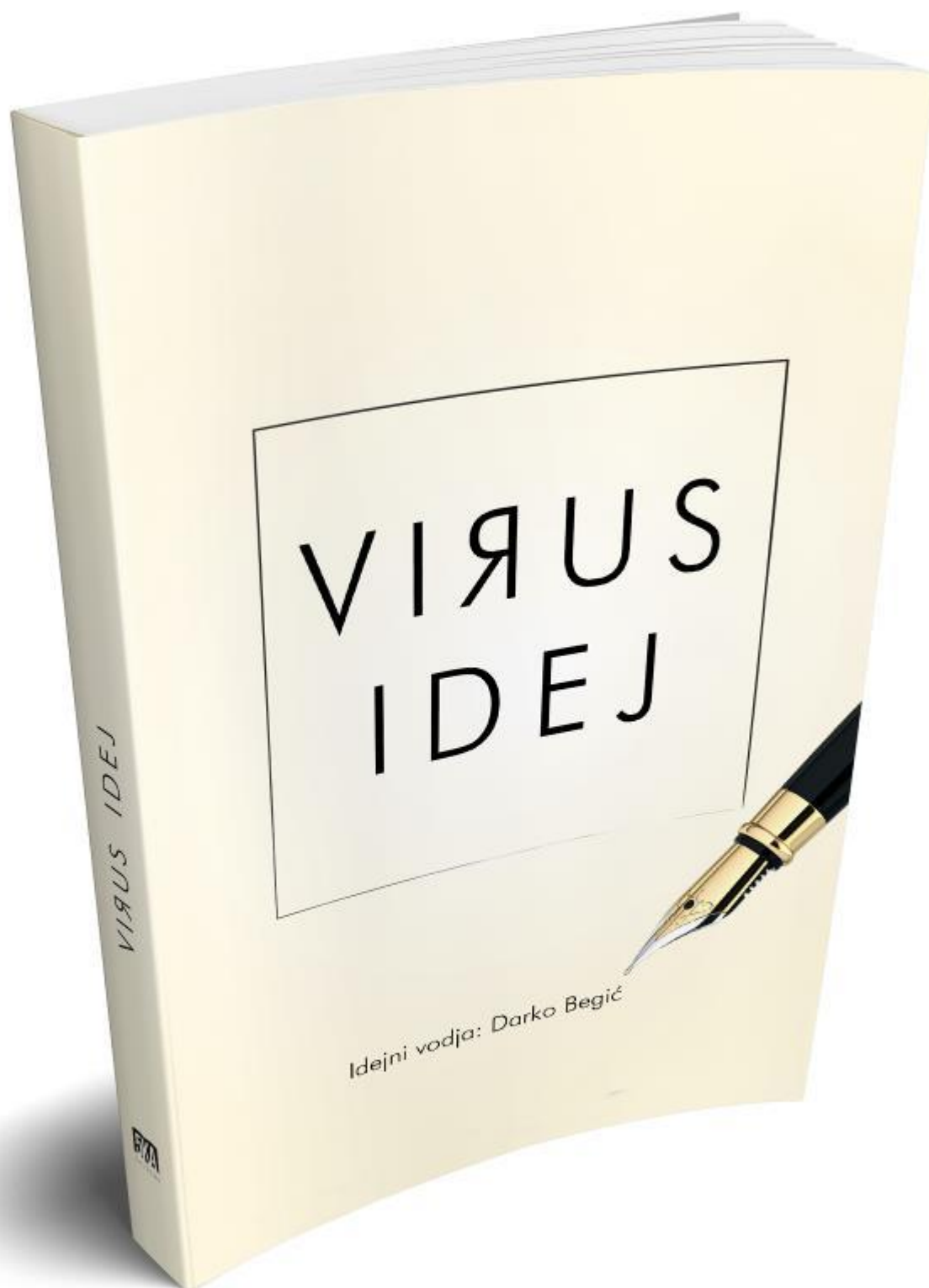
»Knjiga bo lahko navdih in opora vsakomur, ki verjame v moč pozitivne misli in dobrih dejanj. Virus idej je inspiracija vsem, ki se vrtijo v krogu obupa, strahu in žalosti. Pokaže nam, kako biti sam sebi motivator, kako zagnati pozitivno naravnost našega ustroja. Hkrati je knjiga dokaz, da smo Slo-

venci izjemno ustvarjalni in da radi pišemo, tudi knjige. Zato želimo z Virusom idej dati spodbudo vsem, da čas krize in problemov skušajo preseči s pozitivnim nabojem, da pogledajo vase in na življenje z nasmehom in pozitivno naravnostjo. Predvsem pa je Virus idej darilo ustvarjalnim ljudem, ki so svoje delo delili z nami,« pojasnjujeta podjetnici.

Da je med Slovenci res veliko pisanja željnih ljudi, dokazujejo številni odzivi na razpis. Izbrali smo jih nekaj: »Hvala za navdih in priložnost za ustvarjanje.«, Iskrene čestitke za spodbudo naši ustvarjalnosti in za možnost, da se s prispevki in domisljicami pojavimo celo kot soustvarjalci knjige.«, »Čudovito misijo ste si zadali in verjamem, da bodo kreativne ideje nas inovativnih sLOVencev kar letele na kup. Skupaj bomo dokazali, da se znamo v težkih časih še močneje povezati in si dati upanje za lepšo pozitivno prihodnost.«

Ustvarjali so tudi otroci različnih starosti – od 10 do 15 let, in njihovi starši so s ponosom pošiljali različne prispevke v besedi in risbi. Tako bodo v Virusu idej zbrane zgodbe, razmišljanja, pesmi, pravljice, haikuji, akrostihi, ilustracije... »Največ razmišljanja je o tem, kako se svet ustavi in kaj dobrega je v tem. Ljudje so pisali o stiku z naravo, pomenu odnosov, o sposobnosti iskanja pozitivnih plati krize...« je naštelala Petra Škarja.

Vsi avtorji izbranih prispevkov bodo deležni promocije, saj bodo objavljeni ali v knjigi ali na spletu. »Knjiga VIRUS IDEJ je dokaz, da smo Slovenci narod kreativnih, idej polnih in povezovanja željnih posameznikov, V Sloveniji imamo veliko skritih biserov pisnega izražanja. Kakšna škoda bi bila, da bi zapisi teh biserov ostali nekje v ozadju domačih predalov,« poudarjajo snovalci Virusa idej Darko Begić, Jelka Verk in Petra Škarja.

Predaja izkušenj-Kako biti uspešen pred in po Covid-19

Učinkovito interno komuniciranje v izjemnih razmerah

DOBA je bila ustanovljena na današnji dan pred 30 leti kot prva zasebna izobraževalna ustanova v Sloveniji. Pot smo začeli v Mariboru z jezikovnim izobraževanjem za otroke, nadaljevali s programi za brezposelne, srednješolskimi programi, Višjo strokovno šolo in leta 2004 ustanovili DOBA Fakulteto. Danes DOBA deluje na štirih trgih, zaposluje 36 motiviranih sodelavcev in več kot 230 zunanjih sodelavcev. Iskreno čestitamo!

Objavljamo članek viš. pred. Pedja Ašanin Gole.

Ljudje uporabljamo socialno interakcijo, da bi razumeli stvari, ki jih doživljamo. Tako s komuniciranjem dajemo pomen stvarim in svetu okoli sebe. Komuniciranje je kot temeljni izraz socialne interakcije način, kako vzpostavljamo in ohranjamo obstoj organizacije, ker se ljudje organiziramo s pomočjo komuniciranja in samo s pomočjo komuniciranja delujemo kolektivno.

Tudi organizacije/podjetja sestavljajo procesi interakcije med njenimi člani, komuniciranje pa vzpostavlja, ohranja, razvija in žal tudi popljuje organizacije. Organizacije namreč niso le statični objekti, temveč fluidne komunikacijske dejavnosti, saj komuniciranje ni zgolj izražanje dejanskega stanja organizacije in prav tako ne 'temna škatla', v kateri poteka komuniciranje. So „družbeno dejstvo“, ki se aktivno in nenehno konstituira skozi komunikacijske procese. Komuniciranje torej ohranja organizacije v nenehnem, neskončnem procesu interakcij. Brez komuniciranja ni organizacij, ne morejo obstajati.

Pomembnost komuniciranja z zaposlenimi ali internega komuniciranja se kaže tudi v pričujoči pandemiji. Posebna raziskava vodilnega svetovnega komunikacijskega podjetja [Edelman o zaupanju v času korona virusa](#) je pokazala, da

Viš. pred. Pedja Ašanin Gole

je komuniciranje delodajalcev najbolj verodostojen vir informacij o korona virusu ter da je »moj delodajalec« najbolj zaupanja vredna institucija v tem času. Toda ne samo zaposleni, tudi potrošniki si želijo, da podjetja najprej zaščitijo svoje zaposlene in da storijo vse, kar je v njihovi moči, da zaščitijo zdravje in finančno varnost svojih zaposlenih, potrošnikov in poslovnih partnerjev, tudi če to pomeni večje finančne izgube.

Še zlasti v teh negotovih časih morajo biti organizacije še naprej pogost in zanesljiv vir informacij za svoje zaposlene, potrošnike in poslovne partnerje.

To pa še enkrat več potrjuje vlogo in pomen proaktivnega, pravočasnega in verodostojnega komuniciranja z zaposlenimi in drugimi javnostmi ter postavljajo interne komunikatorje, njihova znanja, veščine in sposobnosti v središče organizacij.

Ključne ugotovitve Edelmanove raziskave potrjujejo vlogo, ki jo mora imeti podjetje kot vir zanesljivih in pravočasnih informacij:

- Najbolj verodostojen vir komuniciranja o korona virusu je interno komuniciranje delodajalcev. Triinsedemdeset odstotkov respondentov je namreč odgovorilo, da bodo verjeli informacijam delodajalca.
- Najbolj zaupanja vredni govorci so znanstveniki in zdravniki, vladni uradniki in novinarji so na dnu lestvice z manj kot 50-odstotnim zaupanjem, direktor 'mojega delodajalca' pa je na sredini lestvice.
- Potreba po pogostosti informacij in socialne interakcije - sedem od 10 anketirancev vsaj enkrat na dan spremlja novice o korona virusu.
- »Moj« delodajalec je bolj pripravljen na pandemijo kot moja država - v osmih od 10 anketiranih držav je 'moj delodajalec' viden kot bolj pripravljen na virus kot »moja država«. Ta ugotovitev potrjuje visoko zaupanje v „mojega delodajalca“, da se učinkovito in odgovorno (62 odstotkov) odziva na pandemijo.
- Velika pričakovanja od delodajalcev, da ukrepajo za zaščito zaposlenih in lokalne skupnosti; prilagoditi delovanje, vključno z delom na daljavo, odpovedmi nebitvenih dogodkov in prepovedmi poslovnih potovanj; omogočiti, med drugim, plačano bolniško odsotnost ali preprečiti, da bi ogroženi zaposleni prišli na delo.
- Delodajalci morajo deliti informacije - zaposleni si namreč želijo jasnosti glede vsega, od tega, koliko kolegov je zbolelo z virusom, do tega, kako virus vpliva na sposobnost organizacije in navsezadnje, kaj lahko storimo za zaustavitev širjenja

virusa. Informacije želijo dobiti prek e-pošte ali glasila, objav na spletnih straneh podjetja in telefonskih/video srečanj.

Edelman na koncu predstavlja nekaj napotkov za komuniciranje z zaposlenimi v času pandemije:

- **Uravnotežite dejstva z empatijo.** Čeprav je pomembno komunicirati z dejstvi, jasno in jedrnato, pa to na ne gre na račun empatije. Številni ljudje v izolaciji se spopadajo z zahtevnimi okoliščinami, na primer opravljati svoje delo od doma in sočasno skrbeti za svojo družino. Zato se prepričajte, da vaše komuniciranje upošteva dejanske skrbi zaposlenih in da je njihovo duševno in fizično počutje vaša prioriteta.
- **Pokažite vodstvo.** Večina zaposlenih želi vedeti, da vodstvo organizacije ima kontrolo nad odzivom na pandemijo. Zato je pomembno, da so vodilni v ospredju pri internem komuniciranju.
- **Sporočajte jasno.** Zagotovite, da so vse tehnične ali znanstvene informacije jasno pojasnjene, pri čemer se izogibajte žargonu in špekulacijam. Informacije o preventivnih in zaščitnih ukrepih ter osnovni nasveti naj bodo v skladu z navodili verodostojnega zdravstvenega vira.
- **Prilagodite se svoji javnosti.** Tako kot vaše stranke imajo tudi vaši zaposleni različne prioritete, različne delovne vloge in različne načine, da jih uresničijo. Zato je pomembno segmentirati sodelavce v skupine in temu primerno prilagoditi komuniciranje z njimi. Nekateri na primer rajši preberejo informacije na intranetu podjetja, medtem ko se bodo drugi bolje odzvali na e-pošto.
- **Upoštevajte lokalne potrebe.** Če vaše podjetje deluje v več državah, ključnega pomena je, da sicer 'govorite z enotnim glasom', zlasti ko gre za organizacijske politike in postopke, vendar je treba upoštevati tudi, da so razmere v posameznih lokacijah lahko drugačne.

- **Ne pozabite**, da je komuniciranje dvo-smerni proces. Kljub temu da je zagotavljanje rednega pretoka informacij od vodstva do zaposlenih ključnega pomena, je enako pomembno, da zaposlenim omogočite, da zastavljajo vprašanja, ponujajo povratne informacije in izražajo skrbi. To lahko storite z rednimi telefonskimi pogovori med managerji in zaposlenimi, prek spletnih kanalov, kot so intranet vašega podjetja in interne platforme socialnih medijev ali prek e-pošte. Dobro je, da zaposlene spodbudite, da se pogosto pogovarjajo tudi med seboj, kadar koli je to mogoče z videokonferencami, da bi spodbudili več interakcij med seboj.
- **Pripravite se** na nadaljnji razvoj okoliščin. Poleg prilagajanja sporočil različnim skupinam in lokacijam zaposlenih, pomembno je ostati na tekočem z razvojem pandemije in temu ustrezno prilagajati načrt internega komuniciranja.

sta namreč tesno povezani lastnosti človeške povezanosti. Ko ljudje začutijo, da je njihovo delovno mesto transakcijsko, ničelno in konkurenčno, izgubijo zaupanje v organizacijo. Ko pa se posamezniki počutijo podprte in razumevane, postanejo bolj sodelovalni, takrat živijo sodelovanje na delovnih mestih. Izkažite zaskrbljenost zaradi ukrepov, ki ste jih sprejeli, da bi zaščitili svoje zaposlene. Ob vsem tem pa – dajte zaposlenim upanje in perspektivo.

[Oglejte si posnetek webinarja >>](#) o komuniciranju na daljavo, na katerem vam bomo skozi razgovor, ki ga vodi viš. pred. Pedja Ašanin Gole, prikazali primere najboljše prakse internega komuniciranja v pandemijskem času v različnih slovenskih podjetjih.

Tudi z zaposlenimi torej komunicirajte s čustvi, sočutjem in dejstvi. Na prvem mestu naj bodo empatija in človečnost. Empatija in zaupanje

Foto: <https://www.pexels.com/> Fauxels

Razmišljanje na Navdihni.me

Ko objema tesnoba

Amadeja Mlakar, sodelavka Navdihni me by Insights d.o.o., v članku *Ko objema tesnoba*, opisuje svojo nekajletno spoprijemanje s tesnobo - in kako je končno na koncu tunela. Opiše tudi nekaj tehnik umirjanja. Celoten prispevek najdete tukaj: <https://navdihni.me/ko-objema-tesnoba/>

Avtor: Amadeja Mlakar

Pomlad, sonce sije, narava se je prebudila in se bohoti v paleti svežih barv, cvetov in zelenja. Ptički veselo žvrgolijo, metuljčki in čebelice bogatijo idilo in zdi se, da smo se znašli v eni izmed risank, tako lepo je. Pomlad se ne ozira na človeštvo, na bolezen, viruse, karanteno in vse stroge omejitve, ki jim moramo slediti, da preprečimo širjenje okužb in da kar v največji meri ostanemo zdravi mi in naši najdražji. Številni ukrepi, stiska in panika, ki jo spremljamo po medijih, nas ne puščajo ravnodušnih. Stiskajo nas skrbi in strah. Marsikdo sreča gospo *Tesnoba*, ki res ni izbirčna pri svoji družbi. Vsak od nas je vsaj enkrat v življenju naletel na nekoga, ki ga je stiskala tesnoba. Morda se je vsak od nas vsaj enkrat tudi osebno srečal s tesnobo. Nekatere je tesnoba samo oplazila, druge je pobožala, nekatere nas je pa objela. Ja, z gospo *Tesnoba* sva že nekaj let stari znanki.

Začela sem vzorno in pridno

Kot pridna dijakinja sem se vpisala na fakulteto, smer zgodovina in sociologija. Študij mi je bil v veselje, oboževala sem izzive, rada sem odkrivala nove tematike in ne preveč vihala nosu pri seminarskih nalogah, za katere se je včasih zdelo, da jim ni videti konca. Minil je prvi letnik, pa drugi, tretji. Vrstili so se izpiti, raziskovanje literature, dolge ure v knjižnicah, ubijanje oči za mikro čitalci, ko sem iskala snov za seminarske naloge iz starih posnetkov časopisov. Potem pa še dolge ure bednje v noč, da sem seminarsko napisala.

Seveda vmes še pomoč doma pri hišnih opravilih,

na vrtu, travniku in pri živalih. Odraščala sem na vasi, v naravi. Šolske dni in delo doma je včasih prekinil kak obisk bolnišnice zaradi moje bolezni in zdravstvenih težav s krvjo, ki so se pojavile. Ta rutina na prvi pogled ne izgleda tako slabo. Dokler ne pripomnim dejstva, da sem se vsak dan iz okolice Slovenske Bistrice vozila z avtobusom v Maribor in se zvečer zopet vračala domov. Moj dan se je tako začel že pred 5. uro zjutraj, končal pa krepko po polnoči. Meseci in leta nespečnosti, študijskih obveznosti, kronične utrujenosti, družinskih preprirov (*doma se namreč nisem najbolje razumela z mamo in vsakodnevno je bilo na jedilniku krepko nerazumevanja, preprirov, ultimativ in žaljivk, včasih pa tudi verbalnega in fizičnega nasilja*) in vsakodnevne nekajurne poti v Maribor so terjali svoj davek.

Dokler me ne ujame vrtoglavica

Pisal se je 30. november 2011, ko me je zadelo kot strela z jasnega. Bila sem namenjena na izpit, namesto tega so me z reševalnim vozilom odpeljali v bolnišnico. No, vsaj do avtobusne postaje mi je uspelo priti, preden me je zadel vertigo, mi zavrtel in podrl svet. Tisti dan je bil peklenski. [VEČ.](#)

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

Želite večji ugled podjetja,
Bolj motivirane zaposlene, več dobička?

**Vlagajte v družbeno odgovornost -
Orodje za trajnostni razvoj!**

PRIDOBITE CERTIFIKAT

Vodja za družbeno odgovornost
in trajnostni razvoj podjetja

Člani, izkoristite 20 % popust!
Nečlani—ONLINE verzija je cenejša!

CERTIFIKAT VODJA ZA DRUŽBENO ODGOVORNOST IN TRAJNOSTNI RAZVOJ PODJETJA

Pridružite se in postanite 113-ti imetnik certifikata VDOTR v Sloveniji

PRIDOBI CERTIFIKAT

Vodja za družbeno odgovornost
in trajnostni razvoj

Aktualni termini v letu 2020:

Ljubljana ali online - junij: 12., 15. in 17. junij 2020 + podelitev 19. 6.2020

(SPREMEMBA!)

Maribor – oktober: 6., 8. in 12. oktober 2020 + podelitev 16.10.2020

Ljubljana – november: 12., 17., in 20.11.2020 + podelitev 24.11.2020

Več informacij in prijave: www.irdo.si, info@irdo.si

URNIK SODELOVANJA ONLINE (preko aplikacije ZOOM):

Potekala bo kombinacija online razprave, opravljanja nalog, predavanj online in drugih aktivnosti. Oglejte si naš urnik:

DAN	VSEBINA	IZVAJALEC
1.DAN	Uvodno srečanje in predstavitev udeležencev, predavateljev, programa dela, izmenjava dosedanjih izkušenj, praks, spoznanj, razdelitev nalog	Mag. Anita Hrast
	predavanja na temo 1. dne, samostojen ogled, vmes možni odmori	Mag. Anita Hrast, Zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej, dr. Martina Rauter
	Priprava nalog do naslednjega dne	udeleženci
2.DAN	Razprava na temo predavanj 1. dne, predstavitev nalog udeležencev, napoved predavanj za 2. dan	Mag. Anita Hrast, dr. Martina Rauter
	predavanja na temo 2. dne, samostojen ogled, vmes možni odmori	Mag. Anita Hrast, mag. Vesna Lešnik Štefotič
	Priprava nalog do naslednjega dne	udeleženci
3.DAN	Razprava na temo predavanj 2. dne, predstavitev nalog udeležencev, napoved predavanj za 3. dan	Mag. Anita Hrast, vabljeni gost iz prakse
	predavanja na temo 3. dne, samostojen ogled, vmes možni odmori	Mag. Anita Hrast, Simona Roškar
	Priprava nalog do naslednjega dne, izpit	udeleženci
4.DAN	Razprava na temo predavanj 3. dne, predstavitev nalog udeležencev, napoved podelitve	Mag. Anita Hrast, Simona Roškar, vabljeni gost iz prakse
	Podelitev certifikatov in evalvacija opravljenega dela, napoved možnosti pridobitve mednarodnega certifikata	Mag. Anita Hrast, Simona Roškar, dr. Tomislav Rozman

Zakaj družbena odgovornost in trajnostni razvoj?

Družbena odgovornost podjetij prinaša konkurenčno prednost in pomeni, da se morajo **podjetja zavedati svojih vplivov na skupnost in okolje** ter o tem poročati, ne samo z ekonomskimi, ampak tudi z okoljskimi in družbenimi kazalci. Z letom 2017 morajo velika podjetja v EU, tudi v Sloveniji, v svojih letnih poročilih poročati še o nefinančnih vidikih poslovanja.

Družbena odgovornost je orodje za doseganje trajnostnega razvoja v skladu s Cilji trajnostnega razvoja do leta 2030, ki jih je že leta 2015 zapisala Organizacija Združenih narodov v svoji Agendi 2030 za trajnostni razvoj. Leta 2011 je Evropska komisija sprejela obnovljeno strategijo na področju DOP, ki jo je marca 2019 še nadgradila z novimi delovnimi aktivnostmi. Več: https://ec.europa.eu/growth/industry/corporate-social-responsibility_en

Ta strategija poudarja pomen večje prepoznavnosti družbene odgovornosti podjetij in širjenja dobrih praks z vključitvijo družbene odgovornosti podjetij v izobraževanje, usposabljanje in raziskave. Strategija prav tako izboljšuje procese samoregulacije in koregulacije ter razkritje socialnih in okoljskih informacij podjetij.

Zato vas vabimo, da se **o tem področju dodatno izobrazite z znanji za učinkovito vodenje trajnostnega razvoja in družbene odgovornosti** v majhnih, srednje velikih in velikih podjetjih ter organizacijah. Z vključitvijo v program treh seminarjev boste pridobili številne kompetence in certifikat.

Koristi DOP in TR za podjetje, organizacijo:

- Večji ugled in dobiček podjetja, organizacije.
- Večja produktivnost in inovativnost zaposlenih, manj absentizma in fluktuacije.
- Lažje pridobivanje novega kadra, novih poslovnih partnerstev, poslov.
- Boljše sodelovanje z lokalno skupnostjo, dobavitelji.
- Večji ugled podjetja v skupnosti, vzajemno sodelovanje s skupnostjo.
- Več medijskih objav, boljša prepoznavnost podjetja...

Kdo naj se udeleži izobraževanja?

Vabimo predvsem:

- **Direktorje in vodje oddelkov podjetij vseh velikosti**, ki želite uvesti strategijo TR in DOP v svoje poslovanje in/ali vzpostaviti mesto vodje ali koordinatorja za DOP v podjetju.
- **Koordinatorje in strokovno osebje za DOP v velikih podjetjih**, ki želite nadgraditi svoja znanja in jih uskladiti z aktualnimi novostmi in novo zakonodajo ter se pripraviti na obvezno poročanje o nefinančnih kazalcih poslovanja še v tem letu.
- **Vse, tudi mlade, ki želite pridobiti Certifikat Vodja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj** (v nadaljevanju Certifikat VDOTR) ter tako izboljšati svoje kompetence za obstoječe ali prihodnje delovno mesto.

Z vpisom boste:

1. postali uspešen/a vodja za trajnostni razvoj in družbeno odgovornost v vašem podjetju;
2. prejeli ABC priročnik o TR in DOP;
3. prejeli Certifikat Vodja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj podjetja.

Te zanima, kako lahko postaneš vodja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj?

Mladi med 18. in 29. letom brez zaposlitve se lahko brezplačno prijavite in udeležite izobraževanja ter prejmete certifikat!

Za več informacij pojdite na www.irdo.si ali nas kontaktirajte na info@irdo.si.

**NOVOST: INTERNO in/ali INDIVIDUALNO IZOBRAŽEVANJE in
SVETOVANJE**

Če potrebujete individualno izobraževanje, svetovanje za področje družbene odgovornosti ali interno izobraževanje vaših sodelavcev, nam to sporočite na e-naslov anita.hrast@irdo.si. Pripravili bomo individualno ponudbo posebej za vaše potrebe na tem področju.

**Veselimo se sodelovanja z vami
in vas lepo pozdravljamo!**

ŽELITE PRIDOBITI ŠE MEDNARODNI CERTIFIKAT?

Izobraževanje **ECQA Certificirani vodja za družbeno odgovornost** (osnovni in nadaljevalni nivo) vključuje izvajanje naš partner, podjetje BICERO. Priporočamo vam, da sledite naslednji učni poti:

1. korak: Nacionalno izobraževanje ([IRDO](#)): "[Vodja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj podjetja](#)", v slovenščini

Po prvem koraku se udeleženec odloči za specializacijo (SR ali SM) in **EU certifikat**:

2.1 korak: ECQA izobraževanje "Vodja za družbeno odgovornost ([ECQA Certified Social responsibility manager](#))", v angleščini

ali

2.2 korak: ECQA izobraževanje "Vodja za trajnostni razvoj ([ECQA Sustainability Manager - Foundation](#))", v angleščini

3. korak: ECQA izobraževanje "Vodja za trajnostni razvoj ([ECQA Sustainability Manager - Advanced](#))", v angleščini

Več informacij:

[dr. Tomislav Rozman](#), ustanovitelj in direktor Bicero d.o.o., gsm 041 692 020,
e-pošta: tomislav.rozman@bicero.com

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

Ste se že vprašali, kaj nas čaka v bližnji in kaj v daljni prihodnosti?

Čas je, da vsi začnemo razmišljati in delovati družbeno odgovorno!

Zato sodelujte pri sestavljanju mozaika znanja o družbeni odgovornosti in njenem vplivu na različna področja našega življenja, dela in okolja.

Spoštovani člani!

Predstavite se v reviji IRDO Mozaik. Pošljite nam vaše novice, predstavitve, mnenja, razmišljanja, intervjuje, primere dobrih praks, izdane publikacije, knjige ... na novice@irdo.si

Veselimo se vaših prispevkov.

Uredništvo revije IRDO Mozaik

Postanite člani Inštituta IRDO!

V Evropi je trend, da se odgovorna podjetja in organizacije odločajo za članstvo v organizacijah, ki krepijo družbeno odgovornost. Na ta način pridobijo večji ugled, lojalnost kupcev, večjo motiviranost zaposlenih za delo, boljša sodelovanja s skupnostjo in drugimi poslovnimi partnerji. S tem povečujejo svojo konkurenčnost, svoj socialni in poslovni kapital ter inovativnost.

Člani inštituta IRDO so podjetja, ustanove, organizacije in posamezniki. Združujemo se v Svet članov, ki podpira delo inštituta in podaja razvojne usmeritve. Izmenjujemo znanja z različnih strokovnih in poslovnih področij, osveščamo o pomenu družbene odgovornosti ter povezujemo gospodarske, socialne in druge interesne partnerje z namenom izvajanja in ustvarjanja projektov za več družbene odgovornosti v Sloveniji in v tujini. Enkrat letno organiziramo srečanje vseh članov inštituta, člani pa so vabljeni tudi na druge dogodke inštituta in njegovih partnerjev.

V inštitutu IRDO od leta 2008 združujemo približno 100 članov ter več partnerskih organizacij. Med njimi so tako velika, kot majhna in srednje velika podjetja, ustanove, zavodi, organizacije in številni znanstveniki, strokovnjaki, raziskovalci, zaposleni, študentje, upokojenci...

Med kolektivnimi člani so podjetja in organizacije, na srečanjih sodelujejo člani vodstva ali posameznih strokovnih področij, člani uprav ter predsedniki večjih slovenskih podjetij, organizacij in ustanov. Člani posamezniki so: študenti, raziskovalci, znanstveniki, strokovnjaki in vsi, ki se zavedajo pomena družbene odgovornosti in jo zato so-razvijajo.

V inštitut IRDO se lahko kadarkoli včlanijo pravne osebe iz gospodarstva in negospodarstva (kolektivno članstvo) in posamezniki (individualno članstvo), ki podpišejo pristopno izjavo oz. dogovor o kolektivnem članstvu ter spoštujejo pravila inštituta.

Inštitut IRDO je nacionalna partnerska organizacija evropske mreže CSR Europe, preko katere naše člane dodatno informiramo o novostih na tem področju v svetu. Več: www.csreurope.org

Zakaj postati član Inštituta IRDO?

Inštitut IRDO svojim članom omogoča naslednje pravice in ugodnosti:

- sodelovanje pri oblikovanju programa dela in razvoja inštituta,
- promocija člana in njegovih projektov na spletnih straneh, na konferencah ter v izbranih strokovnih in drugih publikacijah inštituta,
- sodelovanje na panožnih in tematskih razpravah v povezavi z družbeno odgovornostjo, ki omogočajo izmenjavo izkušenj članov inštituta,
- brezplačen dostop do baze primerov dobre prakse s področja družbene odgovornosti,
- brezplačna udeležba na letnem srečanju članov inštituta in objava vseh članov v publikaciji srečanja,
- brezplačno prejemanje e-novic inštituta (e-informacije o aktivnostih članov inštituta, aktualnih dogodkih v Sloveniji in tujini, poročanje o aktualnih temah...),
- brezplačen dostop do virov informacij na portalu inštituta IRDO (informacijski portal za člane, partnerje in javnost z aktualnimi informacijami, povezavami, primeri dobre prakse, novicami članov in drugimi novostmi),
- s svojimi pobudami in predlogi lahko aktivno sodeluje pri načrtovanju dejavnosti Inštituta,
- seznanjen je z rezultati raziskav, ki jih je sofinanciral s članarino,
- dodatni popusti pri uporabi storitev in izdelkov inštituta (praviloma 20% popust na svetovanje, izobraževanje, založništvo, oglaševanje, raziskave, projekte).

slovenska nagrada
za družbeno odgovornost

www.horus.si

*sodelovati,
povezovati se,
soustvarjati*

EEPA

EUROPEAN ENTERPRISE
PROMOTION AWARDS

**NATIONAL
WINNER
2014**

**Razpis za leto 2020 bo
objavljen do
konca junija 2020.**

Prijavite se!

Hvala, da ste z nami.

DO v Sloveniji

Svetovanje za zaposlene

V okviru projekta [Svetovanje za zaposlene](#) vam pri [Cene Štupar](#) lahko svetovalno storitev nudijo brezplačno. Svetovanje lahko nadgradijo z vključitvijo v izobraževalne programe za razvoj (jezikovnih, digitalnih ali »mehkih«) kompetenc zaposlenih, ki jih izpeljejo v okviru projekta [KORAK – Kompetence za razvoj kariere 2018–2022](#). Svetovanje s pomočjo tehnologije je lahko zelo pozitivna izkušnja. Tudi celotna on-line komunikacija s podjetjem je dobra izbira. Ne le sedaj, ampak tudi v času, ko izolacije ne bo več. [Več](#). Vir: Cene Štupar – CILJ

Center za zaslužne profesorje in upokojene visokošolske učitelje UM je postal član mreže univerz Age-Friendly University Global Network

Ob 1. maju je postal Center za zaslužne profesorje in upokojene visokošolske učitelje Univerze v Mariboru 66. član mreže univerz Age-Friendly University Global Network, ki združuje Evropske univerze, ki so prijazne do starosti in deluje na DCU - Dublinski mestni univerzi. S tem se tudi Univerzi v Mariboru odpira vrsto priložnosti za sodelovanje upokojenih profesorjev v izobraževalnem in raziskovalnem procesu tudi po upokojitvi. S tem je bil storjen korak naprej k ciljem, ki si jih je zastavil Center za zaslužne profesorje in upokojene visokošolske učitelje ob ustanovitvi v minulem letu.

Svetovna mreža starosti prijaznih univerz (Age-Friendly University Global Network, AFU, <https://www.dcu.ie/agefriendly/index.shtml>) ima 47 članic iz ZDA, Evrope, Kanade in Azije. Univerze lahko zadovoljujejo potrebe vse številčnejše starejše generacije po visokoškolskem izobraževanju. Deset načel AFU predstavlja primeren okvir za delovanje starosti prijaznih univerz. Omogoča izmenjavo izkušenj in s tem ugotavljanje priložnosti za vse članice. [Več](#). Vir: Univerza v Mariboru

Hofer za lepšo prihodnost čebel

Ob svetovnem dnevu čebel pri Hoferju poudarjajo pomen njihovega obstoja. Čebele ljudem zagotavljajo raznoliko in zdravo prehrano, pozabiti pa ne smemo niti na njihov doprinos h gospodarstvu. V mesecu maju še posebej izpostavljajo, da moramo za male opravevalke poskrbeti že danes, da bomo lahko jutri in v prihodnosti še vedno uživali v sadovih njihovega trdega dela. Projekt Skrbimo za medeno prihodnost namenjajo izobraževanju in osveščanju o pomenu čebel, v sodelovanju s Čebelarstvo zvezo Slovenije pa ga razvijajo širše, saj vključuje tudi strokovno in izobraževalno delo v Hoferjevem raziskovalnem čebelnjaku, ki se nahaja ob upravno-logističnem centru v Lukovici. Več o projektu najdete na daneszajutri.hofer.si. Vir: Novice Mreže za družbeno odgovornost Slovenije

Bela knjiga o evropski kritični zdravstveni infrastrukturi

Mednarodni inštitut za bližnjevzhodne in balkanske študije (IFIMES) iz Ljubljane, Slovenija, redno analizira dogajanje na Bližnjem vzhodu in Balkanu. Skupina zaskrbljenih ljudi je pripravila „**Belo knjigo o evropski kritični zdravstveni infrastrukturi**“. Trdi, da je obstoječi evropski program za zaščito kritične infrastrukture eden najpomembnejših gradnikov za prihodnjo varnost pred pandemijskimi. Gre za konceptualno orodje za razumevanje systemskega vpliva kriz, kot je pandemija, tudi zunaj področja zdravja, in sredstva za načrtovanje, organizacijo in izvajanje ukrepov za povečanje odpornosti evropskih družb na takšne krize. [Več](#).

Štajerska gospodarska zbornica

Odprto pismo poslankam in poslancem Državnega zbora RS

Spoštovani poslanke in poslanci Državnega zbora RS,

zagotovo je bil prvi in najpomembnejši cilj preteklih dveh mesecev zaustaviti širitev virusa in preprečiti obolenje ljudi. Sprejeta je bila vrsta ukrepov, ki so pozitivno vplivali na dogajanje, in preklic epidemije smo vsi sprejeli z olajšanjem. Seveda pa smo hkrati z uvedbo prvih ukrepov in vseh v nadaljevanju že razmišljali, kako bomo delali in živeli v prihodnje, kako bo preživelo gospodarstvo. In tudi prav je, da smo o tem razmišljali, saj vsi vemo, da brez delujočega gospodarstva ne more delovati noben družben sistem. Vsi namreč dobro vemo, da je delo tisto, ki nam omogoča življenje.

Po ocenah Banke Slovenije bi medletni upad slovenskega BDP zaradi posledic korona krize lahko dosegel tudi do 16 odstotkov. Kritična za gospodarstvo naj bi bila predvsem drugo in tretje četrtletje letošnjega leta. Ekonomisti in gospodarstveniki so si edini v oceni, da so za gospodarstvo ključni ukrepi za podporo likvidnosti podjetij in ohranitev delovnih mest.

Gospodarstvo je v preteklih letih v delovna mesta veliko vlagalo in v podjetjih zaposlenih ne želijo izgubiti. Zato je bil ukrep subvencioniranja nadomestila za čas čakanja na delo doma dobro sprejet, bil je olajšanje tako za zaposlene kot tudi za podjetnike, ki se trudijo ponovno vzpostaviti in zagnati delovne procese in zaposlene čimprej vrniti na delovna mesta. Tudi zato, ker samo zaposleni ljudje trošijo in zagon potrošnje Slovenija zares potrebuje. Tudi če domača potrošnja ni najpomembnejši del na-

Mag. Aleksandra Podgornik

šega BDP, optimizem domačih potrošnikov prinaša veliko vsem, tudi na primer turistični panogi, ki se nadeja učinkov turističnih vavčerjev. Ampak ljudje, ki bodo ostajali brez služb in bodo zaskrbljeni za ekonomsko prihodnost svojih družin, vavčerjev niti ne bodo mogli koristiti, kaj šele multiplicirati njihove učinke.

Najpomembneje je ohraniti delovna mesta in ne pozabiti, da bodo brezposelni sicer še dolgo časa obremenjevali tudi državno blagajno in s tem pritiskali na gospodarstvo, ki se je v času priprave tretjega protikoronskega zakona v upanju, da se bo izognilo množičnemu odpuščanju, nadejalo podaljšanja že sprejetega ukrepa subvencioniranja nadomestila za čas čakanja na delo doma do konca leta.

Hude posledice zdravstvene krize, ki je že prerasla v ekonomsko in bo tudi naše gospodarstvo pahnila v recesijo, trpi celotno gospodar-

stvo, zato pričakujemo, da bodo ukrepi pomagali kar največjemu delu gospodarstva. Ukrep subvencioniranja nadomestila za čas čakanja na delo doma je dokazano deloval zelo dobro. Mnogi drugi ukrepi so bili zagotovo sprejeti dobronamerno, ampak njihovi pričakovani učinki so pičili, postopki implementacije so zahtevni, kljub pričakovanjem garancijska shema ne more zaživeti.

Štajersko gospodarstvo je visoko izvozno usmerjeno, v zadnjih letih je dosegalo dobre rezultate, število brezposelnih je po dolgih letih spodbudno upadalo. Seveda nismo bili brez problemov, vendar so bili ti obvladljivi, investicijska vlaganja so rasla. Val brezposelnosti, ki nas čaka, če gospodarstvo ne bo imelo vsaj še nekaj časa za ponovni zagon, bo za regijo poguben. Preklic epidemije je omogočil odprtje lokalov, trgovin, ni pa prinesel takojšnjega učinka v podjetja predelovalne industrije, ki je vpeta v mednarodne tokove, ki jih ni mogoče nadaljevati s podpisom, da je epidemije konec. Gospodarstvo potrebuje čas in pričakuje, da mu ga bo država z ukrepom subvencioniranja nadomestila za čas čakanja na delo doma dala. Tudi zato, da bo gospodarstvo v prihodnjih letih lahko prispevalo v državni proračun, ki bo pod velikim pritiskom dolga.

Štajerska gospodarska zbornica v imenu štajerskega gospodarstva zato poziva vas, spoštovane

poslanke in poslance Državnega zbora Republike Slovenije, da v postopku sprejemanja tretjega protikoronskega zakona ohranite ukrep subvencioniranja nadomestila za čas čakanja na delo doma do konca leta 2020. S tem boste pomagali gospodarstvu, ki se trudi vzpostaviti nadaljevanje prekinjenih delovnih procesov. Hkrati pa boste omogočili, da ljudje dokončno ne izgubijo služb in s tem dela, ki edino omogoča dostojno preživetje.

Če je bilo v začetku te krize treba najprej poskrbeti za varnost ljudi, je treba sedaj poskrbeti za celotno gospodarstvo in se maksimalno potruditi za ohranitev dela in delovnih mest. Korona virus bomo premagali, premagati bomo morali tudi recesijo, ki nam grozi, da bomo lahko tudi v prihodnje živeli in delali.

S spoštovanjem,

mag. Aleksandra Podgornik,
direktorica ŠGZ

Nacionalni teden prostovoljstva

Slovenska filantropija med **25. in 31. majem 2020** že tradicionalno organizira 21. Nacionalni teden prostovoljstva, katerega namen je praznovanje prostovoljstva ter prostovoljskih organizacij in zahvala prostovoljcem za njihovo udejstvovanje.

Prostovoljstvu prijazno mesto 2020

Prostovoljstvo se vedno dogaja v skupnosti. Ponekod je odvisno od posameznikov, pripravljenih priskočiti na pomoč v stiski ali se odzvati na novo potrebo v okolju, drugod pa je visoka stopnja solidarnosti in sodelovanja v skupnosti posledica načrtnega delovanja občinskih uprav. S sistematičnim spodbujanjem prostovoljstva in zagotavljanjem podpore delovanju prostovoljskih organizacij, soustvarjanjem pozitivne družbene vrednosti prostovoljstva v lokalni skupnosti in s promocijo prostovoljstva z lastnim zgledom vodstev občin je 24 slovenskih občin naziv Prostovoljstvu prijazno mesto ponovno potrdilo. Naziv pa sta prvič pridobili tudi **Občina Logatec** in **Občina Velika Polana**.

Naj prostovoljec zaposlen v javni upravi 2019

Prejemnik naziva **NAJ PROSTOVOLJEC ,ZAPOSLEN V JAVNI UPRAVI za leto 2019: Milan Ninić**, ki je bil imenovan na predlog Univerzitetnega kliničnega centra Maribor.

Naziv **NAJ PROSTOVOLJKA, ZAPOSLENA V JAVNI UPRAVI za leto 2019 je prejela Mojca Pristavec Đogić**, ki je bila imenovana na predlog Državnega zbora Republike Slovenije.

Komisija je poleg glavnih nazivov Naj prostovoljec, zaposlen v javni upravi, in Naj prostovoljka, zaposlena v javni upravi, podelila tudi **dve posebni priznanji**, in sicer:

Bernardki Zorko za izjemno prostovoljsko udejstvovanje na področju varovanja kulturne in naravne dediščine ter medgeneracijskega povezovanja v lokalni skupnosti

Darku Hribarju za spodbujanje solidarnosti in promocijo prostovoljstva med mladimi

Naj mentor/ica prostovoljcev 2019

Med vsemi izjemno uspešnimi mentorji, ki so jih predlagale organizacije, je komisija izbrala posameznika, ki s svojim angažiranim delom s prostovoljci prinašata pozitivne spremembe v našo družbo.

Naziv NAJ MENTOR PROSTOVOLJCEV prejme Andrej Cvernjak za kakovostno vodenje prostovoljcev in angažirano podporo njihovem delu v **Mladinskem centru Velenje**.

Naziv NAJ MENTORICA PROSTOVOLJCEV 2019 prejme Andreja Cilenšek za kakovostno vodenje prostovoljcev in angažirano podporo njihovem delu v **Slovenskem društvu hospic**.

Junaki našega časa 2020

V šolskem letu 2019/2020 je naziv Junaki našega časa potrdilo 16 šol in en dijaški dom: OŠ Antona Aškercera (Velenje), OŠ Grad, OŠ Janka Glazerja, OŠ Kuzma, OŠ Livada (Ljubljana), OŠ Lucija, OŠ Miren (POŠ Bilje), OŠ Pohorskega bataljona, OŠ Preska, OŠ Simona Jenka (Kranj), OŠ Sladki Vrh, OŠ Toneta Čufarja (Ljubljana), OŠ Zreče, Gimnazija Celje – Center, Srednja šola Črnomelj, Srednja zdravstvena šola Ljubljana in Dijaški dom Antona Martina Slomška iz Maribora.

Posebno skrb za razvoj prostovoljstva otrok in mladih pa so **na novo** izkazale tri osnovne šole: Horjul, Orehek in Komenda Moste.

Vsi zgoraj naštetih zavodi načrtno razvijajo prostovoljstvo učencev in zagotavljajo strokovno mentorstvo in koordinacijo dela mladih prostovoljcev. Izkazali so se s številnimi akcijami in projekti na različnih področjih (med-vrstniška pomoč, sodelovanje z domovi starejših občanov in drugimi zavodi, sodelovanje pri pripravi športnih in kulturnih prireditev, pomoč živalim, zbiranje raznih potrebščin ...).

Vir: Slovenska filantropija, koordinatorica Slovenske mreže prostovoljskih organizacij

Dostojno delo za vse – Decent work for all

S projektom si projektni partnerji prizadevajo predvsem dvigniti ozaveščenost o dostojnem delu v strokovni in splošni javnosti in med deležniki na trgu dela.

Izvedene bodo naslednje projektne aktivnosti z namenom doseganja zastavljenih ciljev:

- Prenos in uporaba znanj in dobrih praks iz Norveške.
- Priprava koncepta Dan za dvojnika (Duo day) kot podpora zaposlovanju dolgotrajno brezposelnih in dve izvedeni aktivnosti v praksi.
- Priprava in izvedba vsebine usposabljanj o dostojnem delu.
- Izdelava promocijskega materiala in izdelkov za ozaveščanje o dostojnem delu v Sloveniji.
- Organizacija usposabljanja o dostojnem delu za 250 javnih uslužbencev in 250 delodajalcev.
- Organizacija konference za ozaveščanje o dostojnem delu.
- Načrtovanje in vodenje medijskih kampanj za spodbujanje dostojnega dela v Sloveniji.

Pričakovani rezultati

- Usposobljeni javni uslužbenci in delodajalci za zagotavljanje pogojev dostojnega dela.
- Okrepljeno sodelovanje med vključenimi socialnimi partnerji, deležniki in drugimi udeleženci projekta.
- Uvedba in uveljavitev koncepta Dan za dvojnika.
- Izboljšana ozaveščenost o dostojnem delu med najširšim prebivalstvom (splošna javnost).

Ciljna skupina projekta

- Delodajalci,
- javni uslužbenci,
- brezposelni,
- socialni partnerji,
- odločevalci,
- nevladne organizacije in
- splošna javnost.

Projekt traja od **1. 3. 2020** do **28. 2. 2022**.

Projektni partnerji so Zavod RS za zaposlovanje, The Norwegian Labour and Welfare Administration (NAV Norge), Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije in IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti.

Projekt je vreden **105.070,00 EUR**. Financiranje zagotavlja **EEA and Norway Grants** preko **Innovation Norway** v višini 82,1 %. Vodja projekta **Sabrina Urnaut**: sabrina.urnaut@ess.gov.si.

Mladi, podjetništvo in družbena odgovornost

Sodelujte v projektu Tolmač

Na Univerzi v Ljubljani poteka projekt Tolmač, ki je namenjen razvoju sistema za avtomatizirano prevajanje slovenskih predavanj v tuje jezike. Razvoj poteka pod vodstvom [Fakultete za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani](#) ter v sodelovanju s [Centrom za jezikovne vire in tehnologije Univerze v Ljubljani](#).

Prevodi v živo bodo tujim študentom olajšali spremljanje predavanj, ki potekajo v slovenskem jeziku. Prepisi v slovenskem jeziku bodo povečali dostopnost gluhim in naglušnim. Izvlečki in posnetki predavanj, ki bodo dosegljivi preko posebnega portala, bodo odlično dopolnjevali elektronska gradiva za študij.

Za izboljšanje delovanja sistema potrebujejo vašo pomoč. Prosijo vas, da si vzamete nekaj minut časa, obiščete spletno stran student-voice.uni-lj.si in v mikrofون preberete nekaj stavkov, ki se vam bodo izpisovali na ekranu. Anonimizirane posnetke bodo uporabili pri učenju modelov razpoznavne slovenskega jezika. [Več.](#)

Projekt Prehod mladih v luči korona virusa

Projekt Prehod mladih poteka že od leta 2018. Namenjen je strokovni pomoči mladim s posebnimi potrebami pri lažjem prehodu na nadaljnjo stopnjo šolanja oziroma na trg dela.

Za uspešen prehod na trg dela v projektu razvijajo enotno podporno okolje na nacionalni ravni.

Vključevanje mladih v aktivnosti projekta je možno tudi v tem, zaradi grožnje s COVID 19, zaznamovanem času. Naši strokovni delavci namreč aktivno delajo na daljavo in iščejo različne načine, kako priti do mladih s posebnimi potrebami in z njimi delati ter jim pomagati na način, ki je varen in istočasno ustreza potrebam mladih.

Vljudno vabljeni k sodelovanju. Spremljate nas lahko na spletni strani www.prehodmladih.si in na Facebook profilu.

Celotna novica je objavljena na spletni strani [Mreže za družbeno odgovornost Slovenije](#).

Nov razpis za zbiranje predlogov: Evropska mladina skupaj 2020

Evropska komisija je objavila razpis za zbiranje predlogov pobude "Evropska mladina skupaj" za leto 2020. Pobuda, ki poteka v okviru programa Erasmus+, bo s proračunom v višini 5 milijonov evrov podprla vseevropska omrežja mladinskih organizacij, dejavnih na lokalni ravni. Informacije in razpisno dokumentacijo najdete [tukaj](#) in [tukaj](#). Vir: Evropska komisija

Evropski teden poklicnih spretnosti 2020

9. do 13. novembra 2020

#OdkrijTvojTalent #EU VocationalSkills

Javni razpis »Spodbujanje trajnostne poslovne strateške transformacije in razvoj novih poslovnih modelov v slovenskih podjetjih za lažje vključevanje v globalne verige vrednosti«

Predmet javnega razpisa je financiranje trajnostne poslovne strateške transformacije v malih in srednje velikih podjetjih in razvoj njihovih poslovnih modelov ter sofinanciranje izvedbenih projektov za lažje vključevanje v globalne verige vrednosti.

Predvidenih je pet rokov za oddajo vlog: 4. rok: **30.9.2020** in 5. rok: **23.4.2021**.

Cilj javnega razpisa je dvig mednarodne konkurenčnosti in izvozne intenzivnosti malih in srednje velikih podjetij skozi trajnostno poslovno strateško transformacijo poslovanja.

Cilji javnega razpisa se bodo dosegli z naslednjimi aktivnostmi:

- vključitev vsaj 60 malih in srednje velikih podjetij v proces trajnostne poslovne strateške transformacije, v katerem bodo pripravila trajnostne poslovne strategije in nove poslovne modele ter predloge izvedbenih projektov za uresničevanje trajnostnih poslovnih strategij
- finančna podpora za vsaj 60 izvedbenih projektov podjetij, ki bodo pomembno prispevali k uresničevanju trajnostnih poslovnih strategij podjetij

Operacije se bodo izvajale na dveh programskih območjih:

- Kohezijska regija vzhodna Slovenija in
- Kohezijska regija zahodna Slovenija.

Vsi potrebni podatki in navodila, ki bodo omogočila izdelavo popolne in pravilne vloge za dodelitev sredstev, so navedeni v razpisni dokumentaciji, ki bo od dne objave javnega razpisa dalje objavljena na spletni strani agencije: www.spiritslovenia.si/razpisi.

Dogodki, konference, novice

EUROPEAN
BUSINESS
SUMMIT

TRANSFORMING BUSINESS
FOR A SUSTAINABLE EUROPE

DUE TO COVID-19, OUR SUSTAINABILITY SUMMIT
2020 HAS BEEN
POSTPONED TO 26-27 OCTOBER (TBC)

WORKSHOP - [Beyond Due Diligence](#)
Četrtek, 11. junij 2020, 11.00 -16.00

WEBINAR - [One Network for the European
SDG Summit](#)
Ponedeljek, 15. junij 2020, 10.30—11.30

WEBINAR - [Future of Work on New Career
Paths](#)
Četrtek, 18. junij 2020, 11.00—12.00

WEBINAR—[A Just Transition to a Low
Carbon and Inclusive Society – Focus on
Finance and Investment](#)
Tore, 23. junij 2020, 11.00—12.00

WEBINAR - [Products as a Service](#)
Četrtek, 25. junij 2020, 11.00-11.45

WEBINAR - [Biodiversity & Industry
Platform: Kick off](#)
Četrtek, 25. junij 2020, 16.00-17.00

WORKSHOP - [Action for Change](#)
Sreda, 8. julij 2020, 9.00-16.00

WEBINAR - [NPO Meeting](#)
Četrtek, 10. septembra 2020, 11.00-
12.00

WORKSHOP - [EU-Africa Platform:
Kick-off](#)
Četrtek, 24. septembra 2020, 9.00-
26.00

Spoznajte 30 polfinalistov evropskega tekmovanja za socialne inovacije 2020 - Ponovno osmisliti modo. Polfinalist tudi iz Slovenije!

Evropska komisija je razpisala evropsko tekmovanje za socialne inovacije 2020 in bo s 150.000 bo nagradila tri inovacije na področju trajnostne mode. Izmed 766 prijav je bilo izbranih 30 polfinalistov.

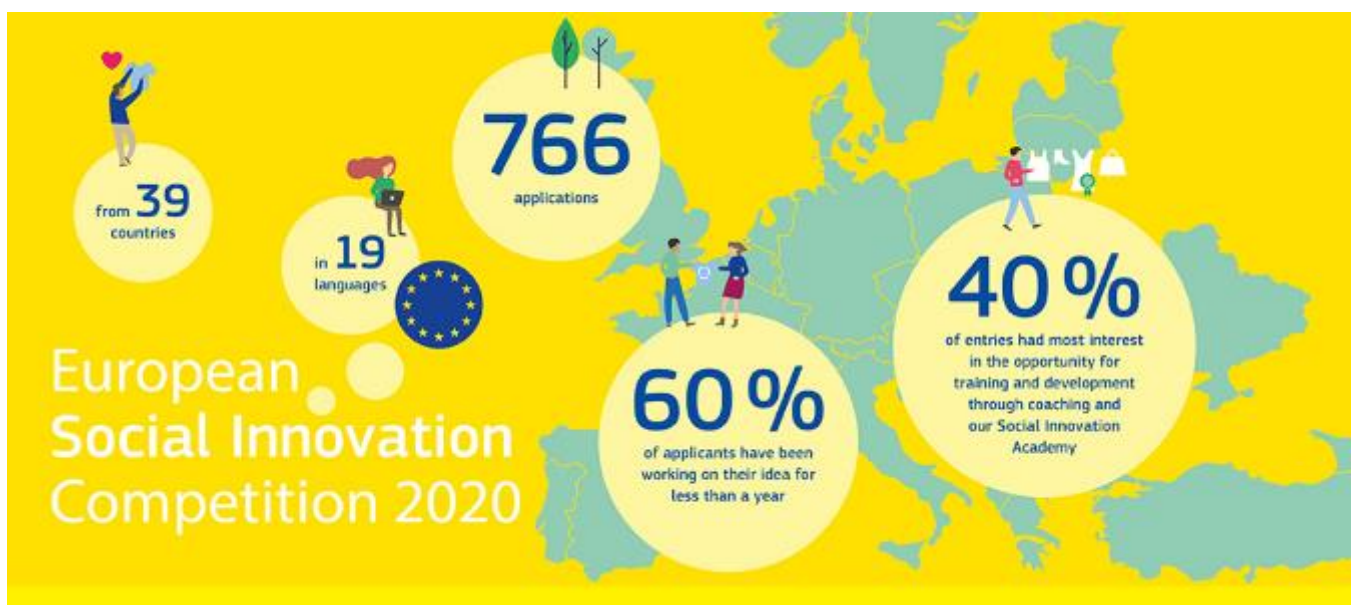
Žirija bo novembra izbrala tri zmagovalne ideje, od katerih bo vsaka prejela nagrado v višini 50.000 EUR. Članica letošnje 12-članske žirije je na mednarodni ravni tudi mag. **Anita Hrast**, direktorica Inštituta za razvoj družbene odgovornosti.

Kdo so polfinalisti?

- **ALMA** (Italija) Materialni zagon inovacij, osredotočen na iskanje trajnostnih komponent za ustvarjanje veganskega usnja.
- **Prenosni krožni dežni plašč**
BYBROWN (Nizozemska) 100% recikliran, okrogel in trpežen dežni plašč, ki ga je treba distribuirati z novim modelom uporabe.
- **ChoozFit** (Romunija) Lastniško orodje za priporočila za digitalne modne znamke, ki potrošnikom pomaga pri bolj trajnostni izbiri.
- **Kulturna trajnost v modi** (Romunija) Sodelovanja umetnikov in oblikovalcev so se osredotočila na oživetev dediščine evropske tekstilne obrti.
- **Dyeluxe** (Nemčija) Metoda za pretvorbo naravnih barvnih pigmentov, pridobljenih iz pre-
- hrambenih stranskih proizvodov, v tekstilna barvila.
- **Edith** (Italija) Aplikacija, ki ponuja prilagojene nasvete za slog in uporabnikom pomaga organizirati svoje garderobe.
- **Fairbrics** (Francija) Tehnologija, ki CO₂, ki se izpušča med proizvodnjo tkanine, pretvori v nove sintetične tkanine.
- **Fluid Fashion Realnosti** (Španija) Sistem, ki uporabnikom omogoča, da se fizična oblačila ujemajo z digitalnimi projekcijami videza v realnem času.
- **Hempcell** (Nemčija) Zagon, ki promovira vrhunska evropska konopljinna vlakna Lyocell kot izvedljivo in trajnostno alternativo za tekstil.
- **Kleiderly** (Nemčija) Zagon, ki reciklirana oblačila spremeni v trpežen material, ki se uporablja za izdelavo različnih izdelkov, od pohištva do kovčkov.
- **Ljubi svoj denim** (Italija) Način, da zberete neželene kavbojke in jih nato spremenite v prejo, iz katere nastajajo bombažni puloverji in jopiči.
- **MeuTeu laboratorij za sooblikovanje** (Španija) Trajnostni modni laboratorij, ki uporablja soustvarjanje s potrošniki kot vključujoč pristop za ustvarjanje izdelkov, ki jih resnično potrebujejo.
- **MycOTEX** (Nizozemska) Inovacija izdelave obla-

čil po meri z uporabo trajnostne tkanine iz micelija, snovi, ki jo najdemo v gobjih koreninah.

- **MYFACTORI** (Združeno kraljestvo) Operacijski sistem, ki ga poganja AI, za proizvodnjo oblačil po naročilu.
- **Nova barvila za barvanje bio vlakna brez vode** (Švedska) Zagon, ki si prizadeva zmanjšati odpadne vode med postopkom barvanja tkanin z razvojem barvila na osnovi vlaken na osnovi CO2.
- **Post Carbon Fashion** (Združeno kraljestvo) Storitve barvanja in nanašanja barv in premazov za tekstilno uporabo z mikrobiološkimi postopki.
- **Pulp Fashion** (Francija)
- Moda narejena iz proizvodnih procesov z nizkim ogljičnim odtisom z uporabo materiala, ki ga je mogoče enostavno reciklirati: papir.
- **RE-NT** (Nemčija) Digitalna platforma, ki znamkam omogoča izposajo modnih izdelkov, sledenje uspešnosti in recikliranje neželenih izdelkov.
- **Obnova tedna mode v Kopenhagenu** (Danska) Pobuda za pomoč, da dogodek spremeni v platformo za trajnostne spremembe v modni industriji.
- **resortecs** (Belgija) Ločljive šivalne niti in zavoje, ki jih je mogoče razstaviti, omogočajo lažjo ponovno uporabo in recikliranje tekstilnih izdelkov
- **ROND: Podplati, zmanjšani za CO2 iz zavržene tkanine** (Danska) Znobi za znoj in udarce, ki so narejeni iz vlaken, recikliranih iz zavržene-ga tekstila.
- **SENSTIL: Prihodnost je taktilna** (Španija) Iskalnik, ki tekstilije identificira, se ujema in primerja digitalno in v merilu.
- **Zamenjave Shuffle** (Irska) Platforma swapshop, ki temelji na lokaciji, zgrajena kot "spletno mesto za zmenke" za oblačila, kjer uporabniki potegnejo, se ujemajo in zamenjajo z drugimi.
- **Kača** (Hrvaška) Platforma digitalne trgovine, ki uporablja razširjeno resničnost in omogoča razvoj digitalne mode s spreminjanjem načina uživanja mode.
- **Stil bivanja** (Portugalska) Tržnica za najem popotnikov, ki jim omogoča, da ob prihodu na novo destinacijo najamejo oblačila, obutev in dodatke lokalnih znamk
- **Swap Shop** (Slovenija) Menjava, v kateri lahko potrošniki trgujejo z neželenimi oblačili. Elemente, ki jih ne zamenjate, nato spremenite v nova, trajna oblačila.
- **Vintage za vzrok** (Portugalska) Sodelovalna upcycling platforma, ki ženskam, starejšim od 50 let, lajša dolgotrajno brezposelnost.
- **Vividye: Reverzibilno barvanje za tekstil** (Švedska) Tehnika barvnega in tekstilnega tiska, ki omogoča odstranjevanje odtisov s tkanine, tako da se lahko nanesejo novi.
- **WasteLess moda** (Romunija) Modni sistem brez odpadkov, ki oblikovalcem omogoča darovanje odpadnih tkanin modnim izobraževalnim ustanovam.
- **WoolWays** (Romunija) Osvobajanje odpadne volne s povezovanjem pastirjev na trg preje in nadzorom vrednostne verige od surovih vlaken do izdelka.

Slovenija: Izmenjevalnica oblačil, modnih dodatkov in idej

KUP KULTURA, društvo za razvoj kulture ponovne uporabe izobražuje in ustvarja podporno okolje za razvoj prakse ponovne uporabe, ki lahko znatno pripomore k razvoju boljše družbe.

Kultura ponovne uporabe pomeni razviti sposobnost prepoznavanja potenciala v navidezno neuporabnih predmetih in materialih. Ko razvijemo to sposobnost, ravnamo bolj smotno. Poiščemo ljudi ali kanale, katerim bodo naši neuporabni predmeti prišli še kako prav, odpadke pa natančno ločujemo, saj vemo, da bodo lahko reciklirani.

Ko razvijemo to sposobnost, poiščemo alternative nakupovanju, začnemo izmenjevati, skupno uporabljati in deliti. Začnemo se učiti in razvijamo sposobnosti, da bi v vedno v večji meri ustvarili sami to, kar potrebujemo.

www.reciklandija.com

Še ne veste kaj je Swap party? [Poglejte!](#)

PRO PR

CONFERENCE

networking in motion

NEW DATE

September 9th-12st, 2020

Hotel Breza & Aparthotel Rosa,
Terme Olimia, Podčetrtek - Slovenia

www.pro-pr.com

Razpisi in priložnosti

Mednarodni natečaj za najboljšo poslovno idejo s t. i. družbenim učinkom

Do konca maja 2020 je v okviru projekta Finance4SocialChange, programa Podonavje odprt mednarodni natečaj za najboljšo poslovno idejo s t. i. družbenim učinkom, kamor so povabljeni tudi slovenska socialna in družbeno odgovorna podjetja. Prijave vseh zainteresiranih, s kratkim opisom poslovne ideje, sprejemamo na spletni strani [AIR: Accelerating Investment Readiness](#).

Natečaj bo združil 300 podjetnikov iz podonavske regije: Avstrije, Nemčije, Romunije, Bolgarije, Slovaške, Hrvaške, Srbije, Moldavije, Ukrajine in Slovenije. Natečaj je dvostopenjski, razglašeni bodo zmagovalci po skupinah držav, kjer Slovenija sodeluje s Hrvaško, in skupni zmagovalec celotnega natečaja. Sodelovanje poteka v angleškem jeziku. Najboljši bodo nagrajeni, omogočeno pa bo tudi izobraževanje, mentoriranje ter predstavitev najboljših idej pred vlagatelji. Prijave vseh zainteresiranih, s kratkim opisom poslovne ideje, sprejemamo do konca maja na povezavi <https://air-mooc.teachable.com/>

Več informacij: Franja Gabrovšek Schmidt, BSC Kranj, franja.gabrovsek.schmidt@bsc-kranj.si

The Ethical Corporation Responsible Business Awards

Do 14. avgusta je možna prijava za svetovno nagrado za družbeno odgovorno poslovanje. Finaliste bodo razglasili 28. avgusta, podelitev nagrad bo 8. oktobra 2020. Kategorije, v katerih lahko sodelujete: Nagrada za poslovno preobrazbo, Nagrada za inovativnost za trajnostni razvoj, Nagrada za poslovnega vodjo, Partnerstvo leta, Nagrada za čisto energijo, Nagrada za krožno inovacijo, Nagrada za odgovorno oskrbovalno verigo, Nagrada za poročanje in preglednost, Nagrada SDG za vpliv, Nagrada za socialni učinek, Nagrada, namenjena komunikacijam, Vodja raziskav in razvoja, Nagrada za odgovorno poslovno čast in še kakšna. [Več.](#)

Dva kmetijska razpisa za podjetja, ki bodo deležna nepovratnih sredstev

Nepovratna sredstva do 200.000 eur za podporo naložbam v ustanovitev in razvoj nekmetskih dejavnosti na podeželju. Podprte bodo naložbe povezane z opravljanjem naslednjih dejavnosti: dodajanje vrednosti lesu; lokalna samooskrba; turizem; ohranjanje naravne in kulturne dediščine, socialno varstvo; ravnanje z organskimi odpadki; pridobivanje električne in toplotne energije iz obnovljivih virov. Več [tukaj!](#)

Podpora je namenjena naložbam v predelavo kmetijskih proizvodov v kmetijske proizvode in nekmetske proizvode in trženje kmetijskih proizvodov iz lastne pridelave in predelave. Višina subvencije je predvidena do 1,5 mio eur za mala podjetja ter 5 mio eur za velika podjetja. Več [tukaj!](#) Vir: Tiko Pro

Spodbujanje trajnostne poslovne strateške transformacije

Za dvig mednarodne konkurenčnosti in izvozne intenzivnosti malih in srednje velikih podjetij, ki so pripravljena na celovit in intenziven proces, v katerem skupaj s strokovnjaki pripravijo nove trajnostne poslovne/korporacijske strategije, trajnostne poslovne modele in izvedbene projekte. Več [tukaj.](#) Vir: Tiko Pro

Fast track to innovation

Do 70 % subvencije za razvojno raziskovalne projekte od prototipa dalje. Višina sredstev do 3 mio eur na konzorcij. Potrebni so minimalno 3 partnerji iz treh različnih držav ter največ 5 partnerjev. Razpis je primeren za podjetja vseh velikosti. Za projekte, ki spreminjajo svet. Zadnji roki za oddajo vlog v Horizon2020 je 9.6.2020 ter 27.10.2020. [Več tukaj.](#) Vir: Tiko Pro

Energy call

70 % subvencije za inovativno pametno energetska obnovo vaše poslovne stavbe. Višina sredstev do 4 mio eur! Rok za oddajo vloge je 10.9.2020. [Več tukaj.](#) Vir: Tiko Pro

Razpis za zbiranje najboljših inovacij v Podravski regiji—rok prijav do 12.6.2020

Pokažite rezultate svojih zaposlenih in jih tako nagradite s predstavitvijo njihovih dosežkov v regiji in širše.

S prijavo na razpis se lahko potegujete za nagrado tako na regijskem, kot tudi nacionalnem nivoju. Priznanje za najboljše inovacije na nacionalni ravni predstavlja najvišje priznanje inovativnim dosežkom slovenskih podjetij in s tem promocijo inovativnosti v Sloveniji in širše.

V skladu s Pravilnikom o podeljevanju priznanj za inovacije v Podravski regiji imajo pravico do prijave na razpis vse gospodarske družbe, podjetja, samostojni podjetniki posamezniki, samostojni inovatorji ali druge organizacijske oblike z območja Podravske regije.

Inovacijski izziv v letu 2020: "Inovacijsko sodelovanje kulturno-kreativnih industrij in gospodarstva"

Nagrajeni inovatorji in inovacije bodo razglašeni in predstavljene na javni podelitvi 11. junija 2020.

Cilj projekta je uveljavljanje inovacijske dejavnosti kot gibala trajnostnega razvoja gospodarstva in pospeševanja podjetništva.

S tem namenom objavljamo:

RAZPIS ZA ZBIRANJE PRIJAV ZA PODELITEV PRIZNANJ INOVACIJAM V ŠTAJERSKI GOSPODARSKI ZBORNICI ZA LETO 2020

1. Pogoji za prijavo inovacije.

a. Prijavitelj

Pravico do prijave na razpis imajo vse gospodarske družbe, podjetja, samostojni podjetniki posamezniki, samostojni inovatorji ali druge organizacijske oblike z območja Podravske regije.

b. Inovacija

Inovacije so definirane v skladu s pravili OECD kot sledi:

•inovacija predstavlja proces spreminjanja zamisli v izdelek, postopek ali storitev oziroma proces preoblikovanja ustvarjalnosti v dobiček;

•inovacije zajemajo nove izdelke, postopke in storitve ter bistveno izboljšane izdelke, postopke in storitve. Inovacija je uvedena, ko se pojavi na trgu (inovacija izdelka, storitve) ali uporabi v okviru postopka (inovacija postopka). Izdelek, storitev ali postopek morajo biti novi ali bistveno izboljšani za podjetje, ni pa nujno, da so novi na trgu;

•inovacije vključujejo vrsto znanstvenih, tehnoloških, organizacijskih, finančnih in gospodarskih aktivnosti;

•inovacija temelji na rezultatih novega tehnološkega razvoja, novih kombinacij že obstoječih tehnologij ali uporabi drugega znanja, ki ga je pridobilo podjetje.

Ista inovacija (produktna, procesna, trženjska, organizacijska, družbena ali kombinacija le-teh) lahko za priznanje kandidira le enkrat.

c. Časovna omejitev realizacije inovacije za namen Razpisa

Predlagatelji lahko v letu 2019 prijavijo inovacijo, ki je bila prvič vpeljana na trg oz. prvič uporabljena v proizvodnem/poslovnem procesu v obdobju **1. 1. 2018 do 31. 3. 2020.**

Prijave se na elektronskem nosilcu pošljejo na naslov: ŠGZ, Ulica talcev 24, 2000 Maribor, s pripisom »Ne odpiraj – razpis za inovacije«, ali na e-mail naslov lidija.majcen@stajerskagz.si.

ZARADI PANDEMIJE SO ROK ZA PRIJAVE PODALJŠALI DO VKLJUČNO 12.6.2020

Dodatne informacije:

Lidija Majcen

Tel.: 02 220 87 00; 02 220 87 25

e-pošta: lidija.majcen@stajerskagz.si

**ŠTAJERSKA
GOSPODARSKA
ZBORNICA**

16. Salzburg Europe Summit

Eine Konferenz des Instituts der Regionen Europas

Europa, Solidarität und Frieden

von Sonntag, 27. September 2020
bis Dienstag, 29. September 2020
Salzburg Congress, Österreich

IRE-Forum: „Religionen –
Garanten der Solidarität?“

Dialog I: „Europa und Corona –
Gefahren und Chancen“

Dialog II: „Das Virus stellt Finanzen
und Märkte auf den Kopf“

Dialog III: „Killt Corona den Green Deal?“

Dialog IV: „Medizinforschung
und Pandemien“

Dialog V: „Renaissance der Regionen
im gemeinsamen Europa“

Meeting des Sotschi-Dialogs

Mehr Informationen unter:
www.salzburg-europe-summit.eu

Dogodki, konference, webinarji

Konferenca o problemih v transportu in simpozij

12. znanstvena konferenca bo potekala na Poljskem v mestu Katowice od 2. do 4. decembra. Simpozij o problemih v transportu pa bo potekal od 30. novembra do 1. decembra. [Več.](#)

Transport Problems

Conference&Symposium
Website

Razmišljam ustvarjalno, delujem digitalno

4 webinarji v tednu digitalnega marketinga

Digitalni marketing ponuja učinkovite veščine, ki vam lahko olajšajo nov zagon. Uporabite praktične nasvete strokovnjakov, kako s pomočjo digitalnih orodij in s kreativnimi pristopi povečati svojo prepoznavnost in prodajo.

Štirje brezplačni webinarji tedna digitalnega marketinga.

- **torek, 2. junij 2020** Delo na daljavo
- **sreda, 3. junij 2020** Novi izzivi digitalnega marketinga
- **četrtek, 4. junij 2020** Začnite s spletno prodajo
- **petek, 5. junij 2020** Pripravljeni na nov začetek v turizmu

PRIJAVITE se na [tej povezavi](#). Webinarje organizira Mestna občina Nova Gorica v okviru projekta INNO-WISEs v sodelovanju s strokovnjaki s področja digitalnega marketinga. Projekt se financira iz transnacionalnega evropskega programa Interreg Srednja Evropa, ki spodbuja sodelovanje držav srednje Evrope.

Mednarodna konferenca o upravljanju človeških virov in podjetništva

Med 18. in 20. septembrom 2020 bo na Kitajskem v mestu Xi'an potekala mednarodna konferenca o upravljanju človeških virov in podjetništva (CHREM 2020). Cilj CHREM 2020 je zagotoviti oder za raziskovalce, inženirje, akademike in industrijske strokovnjake z vsega sveta, da predstavijo svoje najnovejše rezultate raziskav in napredne raziskovalne metode. Povzetke strokovnih

prispevkov sprejemajo do **1. septembra 2020**. [Več.](#) Vir: PaperCrowd

E-konferenca o kreativnosti s konceptom z Nastjo Mulej

»Kreativno razmišljanje ni stvar nadarjenosti, temveč je veščina, ki se je je mogoče naučiti. Ljudem podeli moč, saj okrepi njihove naravne sposobnosti, izboljša timsko delo, produktivnost, in, če je to primerno: dobiček,« pravi Edward de Bono, avtor različnih orodij in metod za kreativno razmišljanje.

Vabijo vas na sedaj že tradicionalno, drugo konferenco o kreativnosti, ki bo letos nekaj povsem drugačnega, posebnega. Kako tudi ne, saj bodo govorili o tem, kako s pravim konceptom inoviranja vse od prve faze do uveljavitve na trgu postati trendsetter, tisti, ki soustvarja dogajanje na trgu in je vedno nekaj korakov pred svojimi konkurenti.

Kreativno konferenco bodo letos pripeljali kar k vam na »kavč«, kjer se boste lahko udobno namestili in prisluhnili novim zamislim, novim pristopom, novim rešitvam.

Družili se tokrat ne bodo v realnem, ampak v virtualnem svetu, kjer se boste lahko medsebojno spoznavali in tkali nove poslovne vezi. **Kdaj: 17. junija 2020 od 9. do 14. ure. [Prijava](#).**

Delavnica Inšpektorata RS za delo

Projektna enota Inšpektorata RS za delo (IRSD) nadaljuje z delom in vas znova vabi na delavnico z naslovom **Zagotavljanje varnega in zdravega delovnega okolja, z namenom preprečevanja delovnih sporov**. Delavnica bo v četrtek, **11. junija 2020** od 11:00 do 14:00, OOOZ Maribor, Titova cesta 63. Predavatelj: Roman Lubec, univ. dipl. inž. str. Vse dodatne informacije o delavnici dobite na telefonski številki 01 320 53 87.

Call for papers

NAZIV	ORGANIZACIJA	SPLETNA STRAN	ROK ZA ODDAJO
"CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY ACROSS ENTREPRENEURIAL PERCEPTION"	World Review of Entrepreneurship, Management and Sustainable Development	https://www.inderscience.com/info/ingeneral/cfp.php?id=5084	Full paper by November 1, 2020
"KNOWLEDGE MANAGEMENT: PARADIGMS, APPROACHES AND METHODS"	Journal of Organizational Change Management	https://www.emeraldgroupublishing.com/products/journals/call_for_papers.htm?id=8922	Full paper by November 2020
8th EUROPEAN CONFERENCE ON RENEWABLE ENERGY SYSTEMS - ECRES	PROJENIA R&D Ltd. Co.	https://www.ecres.net/	Full paper by 15 June 2020 Conference dates: 24-25 August 2020

Call for Papers

10th International Scientific Conference

"The Future of Global Business and Marketing: How will Smart Companies Deal with Challenges and Opportunities?"

11 November 2020, Maribor, Slovenia, Europe

Academics, lecturers, researches, scientists, practitioners, business people, entrepreneurs, and students, we invite you to submit your contributions, papers and panel proposals related to Marketing, Economics and Business Management.

Be an active part of the conference

The main purpose of the conference is to disseminate research results, exchange experiences and identify key issues, challenges and obstacles in the thematic areas of the conference. It aims to bring together business people, entrepreneurs, researchers and scientists to exchange and share their experiences and research results regarding the most recent innovations, trends, and concerns as well as practical challenges encountered and solutions adopted in the fields of Marketing, Economics and Business Management and their challenges and opportunities in the Marketplace.

We want to promote and deepen further cooperation and networking between researchers from different countries, from different research fields and at different levels of scientific and research careers, through only face to face interaction, but also through the world of online collaboration and online study.

Key note speakers will be:

Prof. John L. Stanton, PhD, University of Philadelphia, USA

Prof. Anders Parment, PhD, Stockholm Business School, Sweden

Assoc. Prof. Svend Hollensen, PhD, University of Southern Denmark

Prof. dr. Ilijana Petrovska, University of Stenden, Qatar.

Prof. Mirjana Pejić Bach, PhD, University of Zagreb, Croatia

[More information about the conference](#)

IMPORTANT DATES

Deadline for abstracts: April 10th 2020

Feedback on abstracts: June 10th 2020

Deadline for full papers: September 10th 2020

Conference date: November 11th 2020

Contact for authors Assoc. Prof. Dr. Tina Vukasović tina.vukasovic@net.doba.si

Častna pokroviteljica: **Sonja Šmuc**, generalna direktorica Gospodarske zbornice Slovenije
Honorary sponsor: **Sonja Šmuc**, General Manager of the Chamber of Commerce and Industry of Slovenia

15th IRDO International Conference 2020

#online, 4th & 5th of June 2020
www.irdo.si

24 HOURS OF LECTURES

4th AND 5th OF JUNE

CONFERENCE PROGRAM // PROGRAM KONFERENCE

Venue: University of Maribor, Slomškov trg 15, SI-2000 Maribor, Slovenia & ONLINE

Program may be changed. // Organizatorji si pridružujemo pravico do spremembe programa.

FURTHER INFORMATION // Dodatne informacije:

IRDO Institute, Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor, Slovenia, Europe

Web: www.irdo.si, E-mail: info@irdo.si, Phone: ++386 (0)31 344 883

DAY 1: THURSDAY, JUNE 4, 2020

URA / HOUR	AUTHOR/AVTOR prostor/location	PROGRAM
9.00 – 10.00	Zoom Registrations & Technical Support	Registracija udeležencev
10.00 – 10.20	Plenary session – introduction	UVODNI NAGOVORI
	Moderator: Anita Hrast, MSc.	
5 min	Anita Hrast, MSc., IRDO – Institute for the Development of Social Responsibility, Maribor, Slovenia	Uvodni pozdrav v imenu organizatorja in predstavitev programa konference
5 min	Prof. Dr. Janja Hojnik, Vice-Rector for Quality, HR and Legal Affairs, University of Maribor, Slovenia	Uvodni pozdrav v imenu soorganizatorja in znanstvenega partnerja konference, trajnostne in družbeno odgovorne Univerze v Mariboru
5 min	Prof. Emeritus, DDr., Matjaž Mulej, University of Maribor, Faculty of Economics and Business, and IRDO – Institute for the Development of Social Responsibility, Slovenia, and IASCYS	Uvodni pozdrav v imenu Programskega odbora konference
5 min	Prof. Emeritus, Dr. Peter Glavič, University of Maribor, Faculty of Chemistry and Chemical Engineering, Slovenia	Uvodni pozdrav v imenu recenzentov konference
10.20–11.20	Plenary session – invited talks	PLENARNA PREDAVANJA
	Moderator: Anita Hrast, MSc.	
15 + 5 min	Dr. Peter Glavič, Prof. Emeritus, University of Maribor, Faculty of Chemistry and Chemical Engineering, Slovenia	Osebnostna in družbena odgovornost za trajnostno prihodnost z vidika EU
15+5 min	Stefan Crets, Executive Director, CSR Europe, Bruxelles, Belgium	Evropski izziv: naša dolžnost sodelovati
15+5 min	Sonja Šmuc, General Manager of the Chamber of Commerce and Industry of Slovenia	Družbena odgovornost, trajnostni razvoj in prihodnost gospodarstva
	<i>Discussion / Conclusions</i>	
11.20–11.40	Plenary session – 1 min presentations of talks for the 1st day of the conference	KRATKA PREDSTAVITEV PREDAVANJ – 1. dan
	Moderator: Anita Hrast, MSc.	
11.40 – 13.00	LUNCH BREAK	ODMOR ZA KOSILO
13.00 – 15.00	Presentations and discussions: Groups A1, A2, A3 & B // Predstavitve in razprave: skupine A1, A2, A3 in B	
	A. Personal responsibility – self-responsibility as part of a society	
13.00 – 13.40	A1. SR attitude towards the environment	
	Moderator: Prof. Emeritus, Dr. Peter Glavič	
15 + 5 min	Prof., DDr., Ana Vovk Korže, University of Maribor, Faculty of Arts, Department of Geography, ERM Centre, Maribor, Slovenia	Gospodinjstva samooskrba kot pot k trajnosti
15 + 5 min	Ida Krušič Smrekar, B.A. (pedag. & art history), Primary school Karl Destovnik – Kajuh, Ljubljana, Slovenia	Moda iz naravnih in odpadnih materialov
	<i>Discussion / Conclusions</i>	

13.40 – 15.00	A2. SR attitude towards the society	
	Moderator: Prof. Emer., Dr. Peter Glavič	
15 + 5 min	Prof. Emer. DDr. Matjaž Mulej, Assoc. Prof. Dr. Simona Šarotar Žižek, University of Maribor, Faculty of Economics and Business, Slovenia	Družba blaginje
15 + 5 min	Dr. Marina Stefanova, University St. Kliment Ohridski, Faculty of Economics and Business Administration, Sofia, Bulgaria	Individualno vodenje kot dejavnik za izgradnjo trajnostnega in prožnega podjetja
15 + 5 min	Saša Mrak Hendrickson, MBA, Executive Director of the Managers Association and representative in the European Association of Managers CEC, Ljubljana, Slovenia	Osebna odgovornost – evropske smernice trajnostnega vodenja
15 + 5 min	Nataša Čebulj, Institute for Systemic Constellations, and Anita Hrast, M.Sc., IRDO – Institute for the Development of Social Responsibility, Slovenia	Osebna odgovornost vodje z vidika metode sistemskih postavitev
	<i>Discussion / Conclusions</i>	
15.00 – 15.30	BREAK	ODMOR ZA MREŽENJE
15.30 – 17.00	A3. SR attitude towards creation and consumption	
	Moderator: Miro Mihec, B.S. (Econ.)	
15 + 5 min	dr. Liliya Satalkina & Univ. Prof. Dr. habil. Gerald Steiner, Full Professor of Organizational Communication and Innovation, Dean of Faculty of Business and Globalization, Donau U., Krems, & Associate Faculty CSH (Complexity Science Hub, Vienna), Austria	Digitalno podjetništvo kot sestavni del kompleksnih družbenih prehodov – vpliv na prihodnji trajnostni razvoj
15 + 5 min	Breda Kutin, President of Consumers association of Slovenia	Trajnostni potrošnik – kaj je potrebno, da to postanemo?
15 + 5 min	Miro Mihec, B.S., Econ., Association Social economy of Slovenia, Podravje Branch, & Etika d.o.o., Slovenia	Kupujem odgovorno – osebna etika in odgovorno potrošništvo
15 + 5 min	Dr. Tal Pavel, Head of Cyber studies, The Information Systems Program (B.Sc.), School of Management and Economics, The Academic College of Tel-Aviv Yaffo	Kibernetska vzgoja kot družbena odgovornost
	<i>Discussion / Conclusions</i>	
17.00 – 17.30	BREAK	ODMOR ZA MREŽENJE
17.30 – 18.50	B. SR organizational responsibility and systemic behaviour (IASCYS)	
	Moderators: Prof. Emer., DDr., Matjaž Mulej & Ass. Prof. Dr. Igor Perko	
15 + 5 min	Prof. Dr. Pierre Bricage, Retired Biology Professor, University of Pau, France	SARS-CoV-2 in COVID-19: Vprašanja o svetovnem etičnem upravljanju za družbeno in okoljsko odgovornost v znanstvenih raziskavah v zdravstvu
15 + 5 min	Assoc. Prof. Dr. Dejan Dragan, University of Maribor, Faculty of Logistics, Department for Quantitative methods in logistics, Prof. Emer. DDr. Matjaž Mulej, University of Maribor, Faculty of Economics and Business and IRDO, Slovenia, Abolfazl Keshavarzsaleh, M.Sc., M.Sc., Ph.D. Student, University of Deakin, Australia	Raziskave pandemije in virusa COVID-19: sistemski pregled metodologij, ki se osredotočajo na celostne rešitve v logistiki in upravljanju dobavne verige
15 + 5 min	Prof. Dr. Dr. Teodora Ivanuša, DVM, & Prof. Dr. Iztok Podbregar, University of Maribor, Faculty of Organizational Sciences, Kranj, Slovenia, Filipe Duarte, Naval Architect & Marine Engineer BSc, MSc., CEO at OPTIMAL DEFENCE, Lisboa e Região, Portugal; Assist. Prof. Dr. Rado Janša, MD, University Medical Centre Ljubljana	Karantena: od Serenissima Repubblica di Venezia do 21. stoletja
15 + 5 min	Prof. Emeritus, Dr. Jifa Gu, Academy of Mathematics and Systems science, Chinese Academy of Sciences, Beijing, China	Pojasnilo o COVID-19 na Kitajskem po kibernetiki prvega, drugega in tretjega reda in sistemski znanosti
	<i>Discussion / Conclusions</i>	

18.50–19.00	Conference conclusions – Day 1	Sklepi posameznih skupin in zaključek konference za 1. dan
	Moderator: Anita Hrast, MSc.	
10 min	Reporting on 1 st day Conference conclusions	Skeniranje zaključkov za skupine: A1, A2, A3 in B – moderatorji in udeleženci
19.00-19.30	BREAK	ODMOR ZA MREŽENJE
Day 1	Accompanying program // Spremljevalni program	
19.30–21.00	E. Slovene Association for Systemic Research (SDSR) meeting	
	Moderator: Prof. DDr. Teodora Ivanuša, SDSR Head	
DAY 2: FRIDAY, JUNE 5, 2020		
URA / HOUR	AUTHOR/AVTOR prostor/location	PROGRAM
9.00 – 10.00	Zoom Registrations & Technical Support	Registracija udeležencev
10.00 – 10.10	Plenary session – introduction	UVODNI NAGOVORI
	Moderator: Ass. Prof. Dr. Igor Perko	
10 min	Anita Hrast, MSc., IRDO – Institute for the Development of Social Responsibility	Uvodni pozdrav v imenu organizatorja in predstavitev programa konference za 2. dan
10.10–11.30	Plenary session – invited lectures	PLENARNA PREDAVANJA
	Moderator: Ass. Prof. Dr. Igor Perko	
15 + 5 min	Prof. Emeritus, DDr., Matjaž Mulej, University of Maribor, University of Maribor, and IRDO Institute for the Development of Social Responsibility & IASCYS	Koncept trajnostne prihodnosti nasproti trajnostnemu razvoju po 15 letih (v spomin na Timija Ečimoviča, 1941–2018)
15 + 5 min	Dr. Martina Rauter, (soc. and com.), Slovenia	Družbena odgovornost se začne z osebno odgovornostjo
15 + 5 min	Prof. Dr., Dr. Ana Vovk Korže, University of Maribor, Faculty of Arts, Dept. of Geography, ERM Centre, Slovenia	Kako razumeti trajnosti razvoj?
15 + 5 min	Dr. Darja Piciga, Citizens' Initiative for an Integral Green Slovenia & Ministry of the Environment and Spatial Planning, Slovenia	Prihodnost Slovenije in Evrope v turbulentnem svetu: integracija perspektiv in uresničevanje potencialov na poti k trajnosti
	<i>Discussion / Conclusions</i>	
11.30–11.50	Plenary session – 1 min presentation of talks for the day 2 of the conference	KRATKA PREDSTAVITEV PREDAVANJ – 2. dan
	Moderator: Prof. Emeritus DDr. Matjaž Mulej, Ass. Prof. Dr. Igor Perko	
11.50 – 13.00	LUNCH BREAK	ODMOR ZA KOSILO
13.00 – 15.00	Presentations and discussions: Group C1, C2, C3 and D // Skupinske predstavitve in razprave: skupine C1, C2, C3 in D	
	C. A sustainable future for society and the environment	
13.00 – 14.00	C1. Economic aspects of society's development	
	Moderator: Prof. DDr. Ana Vovk Korže	
15 + 5 min	Dr. Živko Bergant, Assoc. Prof., College of Accounting, Ljubljana, Slovenia	Računovodstvo, računovodenje in družbena odgovornost
15 + 5 min	Maruša Babnik, Ekvilib Inštitut, Ljubljana, Slovenia	Pregled standarda GRI 207 v luči spodbujanja družbeno odgovornega davčnega ravnanja podjetij
15 + 5 min	Ema Čady, Certified »tax consultant«, no. 3-004/2001 of Slovenian Institute of Auditors & Court Expert of Economics – Finance and Taxes, Ljubljana, Slovenia	Dialektični sistem ukrepov za nefinančno poročanje v skladu z Direktivo 2014/95/EU – Prispevek k družbeno odgovorni družbi
	<i>Discussion / Conclusions</i>	

14.00 – 14.30	C2. Environmental aspects of society's development	
	Moderator: Prof. DDr. Ana Vovk Korže	
15 + 5 min	Prof. Dr. Darja Boršič, University of Maribor, Faculty of Economics and Business, & Lea Žižek, student, University of Maribor, Faculty of Economics and Business, Slovenia	Kazalniki življenjskega standarda in trajnostnega razvoja v EU
15 + 5 min	Prof. Dr. Ana Vovk Korže, University of Maribor, Faculty of Art, Depart. of Geography, ERM Centre	Trajnost kot pot k blaginji in napredku družbe
	<i>Discussion / Conclusions</i>	
14.30 – 15.00	BREAK	ODMOR ZA MREŽENJE
15.00 – 16.20	C3. Responsible governance of the development of society and individuals	
	Moderator: Ass. Prof. Dr. Igor Perko	
15 + 5 min	Lucija Glavič, Maruša Babnik, Ekvilib Inštitut, Ljubljana, Slovenia	Vloga certifikatov DO pri razvoju družbene odgovornosti v Sloveniji
15 + 5 min	Mihael Sket, Slovenia	Kako načela, smernice, kazalniki in okviri poročanja vplivajo na reševanje ekološkega in družbenega problema
15 + 5 min	Assoc. Prof. Dr., Tea Golob, School of Advanced Social Studies in Nova Gorica, Prof. Dr. Matej Makarovič School of Advanced Social Studies in Nova Gorica, Slovenia	Model za raziskovanje odgovornega vedenja
15 + 5 min	Ass. Prof. Dr. Igor Perko, Ass. Prof. Dr. Borut Milfeller, Domen Malc, all University of Maribor, Faculty of Economics and Business, Slovenia	Pregled analize povratnih informacij hibridne resničnosti s koncepti družbene odgovornosti
	<i>Discussion / Conclusions</i>	
16.20 – 16.30	BREAK	ODMOR ZA MREŽENJE
16.30 – 17.15	D. Young people, the elderly and social responsibility	
	Moderator: Dr. Martina Rauter	
15 + 5 min	Prof. Dr. Zdenka Ženko, University of Maribor, Faculty of Economics and Business, and Robin Marn, II. Gimnazija, Maribor, Slovenia	Doseganje družbeno odgovornega vedenja s pomočjo telefonskih aplikacij za duševno pomoč za samozavest in ustvarjalnost
15 + 5 min	Maja Zovko–Stele, MSc, Tatjana Dolinšek, Msc., Mojca Arh & Karl Destovnik, all Association of providers of vocational rehabilitation in the Republic of Slovenia	Projekt Prehod mladih – primer dobre prakse
15 + 5 min	Nomi Hrast, Student, University of Maribor, Faculty of Economics and Business, Slovenia	ADRASTOS – Slovenska mladinska nagrada za družbeno odgovornost
15 + 5 min	Nomi Hrast & Doris Fesel, students, University of Maribor, Faculty of Economics and Business, Slovenia	Izvedbene prakse ciljev trajnostnega razvoja v Sloveniji in tujini
15 + 5 min	Dr. Magda Zupančič, Ministry of Labour, Slovenia	Osebna odgovornost kot družbeno odgovorno vedenje za trajnostno blaginjo
15 + 5 min	Lucija Medimurec, B.S., Osnovna šola Stična	Odgovorna uporaba interneta za osnovnošolsko mladino
15 + 5 min	Lucija Medimurec, B.S., Osnovna šola Stična	Okoljska matematika
	<i>Discussion / Conclusions</i>	
17.50 – 18.00	BREAK	ODMOR ZA MREŽENJE
18.00–18.30	Conference conclusions – Day 2	
	Moderator: Anita Hrast, MSc.	
30 min	Reporting on 2nd day Conference conclusions	Skeniranje zaključkov za skupine: C1, C2, C3, D in E – moderatorji in udeleženci

15th IRDO International Conference 2020

#online, 4th & 5th of June 2020

www.irdo.si

LAST CHANCE

JOIN THE CONFERENCE FOR FREE

APPLY AS A YOUNG PARTICIPANT

Definicija družbene odgovornosti

Kaj pomeni družbena odgovornost?

Najpogosteje se koncept družbene odgovornosti pri podjetjih pojavlja na področju ravnanja z zaposlenimi, vlaganja v skupnost (neprofitni projekti), sodelovanja s poslovnimi partnerji (dobaviteljske verige, družbeno odgovorni skladi itd.), odnosa do okolja (proizvodnja ekoloških izdelkov, ...), tržišča (marketing z razlogom, sponzorstva in donacije itd.). V praksi preveč izstopa dobroteljskost, ki je v resnici važen, a droben delček družbene odgovornosti podjetij in ljudi do pomoči potrebnih delov širše družbe.

Družbena odgovornost podjetij (def. EU, Zelena knjiga 2001) zajema štiri ključna področja:

- pošten odnos do zaposlenih,
- okolja,
- širše skupnosti,
- na trgu (do kupcev, dobaviteljev...),
- + Nujno: dobro načrtovano in izpeljano vodenje.

Poleg te je Evropska Unija podprla smernice za družbeno odgovornost ISO26000:2010. Dokument navaja, da je družbena odgovornost organizacije za vplive njenih odločitev in dejavnosti na družbo in okolje.

Definicija DO po ISO26000:2010 je:

»Družbena odgovornost je odgovornost organizacije za vplive njenih odločitev in dejavnosti na družbo in okolje, ki skozi pregledno in etično ravnanje:

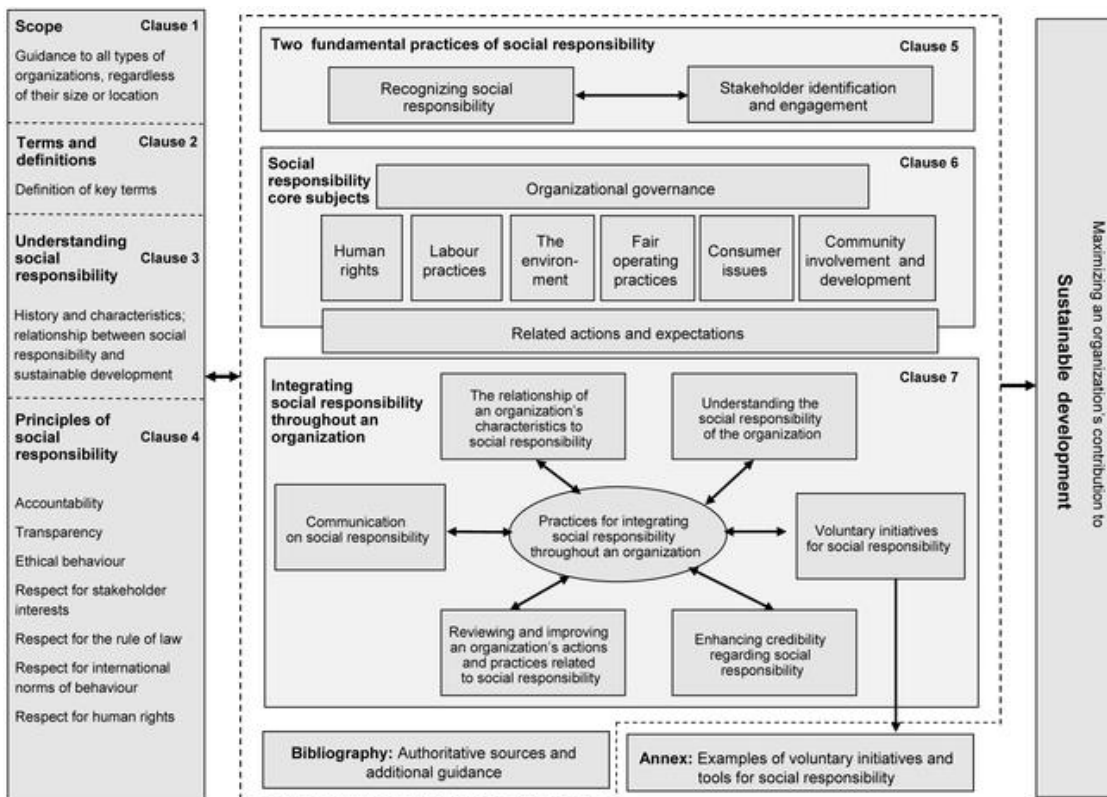
- prispeva k trajnostnemu razvoju, vključujoč zdravje in blaginjo družbe;
- upošteva pričakovanja deležnikov;
- je v skladu z veljavno zakonodajo in mednarodnimi normami ravnanja; ter
- je integrirana v celotno organizacijo in se izvaja v vseh njenih odnosih.

OPOMBA 1: Dejavnosti vključujejo izdelke, storitve in procese.;

OPOMBA 2 : Razmerja se nanašajo na dejavnosti organizacije v okviru polja njenih vplivov.«

Sedem osrednjih tem Standarda za družbeno odgovornost ISO 26000:2010: človekove pravice, zaposlovanje, okolje, etično ravnanje, pravice potrošnikov, vključenost v skupnost in razvoj, vse pa povezujejo celostni pristop, soodvisnost in dobro vodenje.

Več o ISO26000 lahko preberete na spletni strani: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:26000:ed-1:v1:en>

VABIMO VAS V

VODILNO SLOVENSKO ORGANIZACIJO ZA DRUŽBENO ODGOVORNOST IN TRAJNOSTNI RAZVOJ PODJETIJ, NEVLADNIH ORGANIZACIJ IN USTANOV

Sodelujte pri sestavljanju mozaika znanja o družbeni odgovornosti in njenem vplivu na različna področja našega življenja, dela in okolja. Po svojih močeh se povežimo pri iskanju rešitev in njihovem udejanjanju.

**K DRUŽBENI ODGOVORNOSTI LAHKO
POMEMBNO PRISPEVATE TUDI VI.**

**SODELUJTE Z NAMI,
POSTANITE NAŠI ČLANI!**

IRDO

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti

Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor,

Tel.: **031 344 883**

e-pošta: info@irdo.si

Spletna mesta:

www.irdo.si

www.horus.si

www.model-m.si

www.irdo.si

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

***Mozaik znanja,
vrednot in sodelovanja
za več družbene
odgovornosti.***

